

Nasjonale befolkningsframskrivinger 2024

Sammendrag av forutsetninger og resultater

TALL

SOM
FORTELLER

Ane M. Tømmerås og Michael J. Thomas

RAPPORTER / REPORTS

2024/21

I serien Rapporter publiseres analyser og kommenterte statistiske resultater fra ulike undersøkelser. Undersøkelser inkluderer både utvalgsundersøkelser, tellinger og registerbaserte undersøkelser.

© Statistisk sentralbyrå

Publisert: 5. juni 2024

ISBN 978-82-587-1983-7 (elektronisk)

ISSN 1892-7513 (elektronisk)

Standardtegn i tabeller	Symbol
Ikke mulig å oppgi tall Tall finnes ikke på dette tidspunktet fordi kategorien ikke var i bruk da tallene ble samlet inn.	.
Tallgrunnlag mangler Tall er ikke kommet inn i våre databaser eller er for usikre til å publiseres.	..
Vises ikke av konfidensialitetshensyn Tall publiseres ikke for å unngå å identifisere personer eller virksomheter.	:
Desimaltegn	,

Forord

Denne rapporten presenterer et sammendrag av resultatene fra de nasjonale befolkningsframskrivingene for 2024. Rapporten sammenstiller hvordan den norske befolkningen ble fremskrevet på nasjonalt nivå, og inkluderer også en gjennomgang av de underliggende forutsetningene for dette. Mer detaljerte beskrivelser av modellen, forutsetninger og resultater er tilgjengelig på engelsk, se Reports 2024/19.

Mer informasjon om befolkningsframskrivingene er tilgjengelig på <https://www.ssb.no/en/folkfram>.

Statistisk sentralbyrå, 5. juni 2024

Linda Nøstbakken

Sammendrag

I de kommende tiårene viser de nasjonale befolkningsframskrivingene 2024 lavere befolkningsvekst, sterk aldring av befolkningen og en større, mer etablert og eldre innvandrerbefolkning enn i dag. Ifølge hovedalternativet vil den norske befolkningen øke fra rundt 5,55 millioner i dag til 6 millioner i 2040 og til over 6,2 millioner i 2100. Vi forventer flere fødsler enn dødsfall frem til 2045, hvor situasjonen snur, og befolkningsveksten blir drevet av innvandring alene. Andelen innvandrere i befolkningen forventes å øke fra litt under 17 prosent i dag til omtrent 22 prosent innen 2050. Samtidig vil den fremtidige innvandrerbefolkningen være mer etablert, med mange som har lang botid. Vi forventer også sterk vekst i eldre aldersgrupper i innvandrerbefolkningen. Dette samsvarer med en bredere trend med aldring av befolkningen i Norge. I løpet av det neste tiåret vil befolkningen bestå av flere eldre personer (65+ år) enn barn og unge (0-19 år). Befolkningen over 80 år, en gruppe som i dag er store brukere av helse- og omsorgstjenester, forventes å mer enn doble seg innen 2050 og utgjøre nesten én million individer innen 2100.

Resultatene av befolkningsframskrivingene avhenger av forutsetningene som brukes for de underliggende demografiske komponentene. Vi bruker ulike forutsetninger for fremtidig endring innen fruktbarhet, forventet levealder og innvandring: Hovedalternativet (M); høy (H); lav (L); konstant (C); null nettoinnvandring (E); og ingen innvandring (0). Vi framskriver befolkningen i 15 kombinasjoner av disse forutsetningene. Hvert framskrivingsalternativ beskrives ved hjelp av tre bokstaver i følgende rekkefølge: Fruktbarhet, forventet levealder og innvandring. Begrepet 'hovedalternativ' brukes for å referere til MMM-alternativet, som indikerer bruk av forutsetningene i hovedalternativet for alle tre komponentene.

Ifølge de nasjonale befolkningsframskrivingene er det forventet at fruktbarheten gradvis vil øke fra dagens historisk lave nivå (1,40 barn per kvinne) til 1,44 i 2025 og 1,57 i 2030. På lengre sikt antar vi at fruktbarheten vil stabilisere seg rundt 1,66 (lav 1,21, høy 1,91). Forventet levealder forventes å øke gjennom hele århundret. For menn antas den gjennomsnittlige forventede levealderen å øke fra 81,4 år i 2023 til 86,0 (lav 83,3, høy 88,4) år i 2050 og 92,1 (lav 87,3, høy 96,3) år i 2100. For kvinner forventes en økning fra 84,6 år i 2023 til 88,3 (lav 85,9, høy 90,5) år i 2050 og 93,4 (lav 89,0, høy 97,3) år i 2100. Innvandringen på kort sikt forventes å være lavere enn i 2022 og 2023, men likevel høy fra et historisk perspektiv, på grunn av den forventede ankomsten av ukrainske flyktninger. I det hovedalternativet antar vi at innvandringen til Norge vil avta fra 85 000 i 2023 til 76 000 i 2024 (lav 53 000, høy 94 000). Deretter stabiliserer innvandringen seg på mer stabile, langsiktig trend, med antatt innvandring rundt 64 000 (lav 45 000, høy 88 000) i 2025, 49 000 (lav 39 000, høy 59 000) i 2030, 44 000 (lav 30 000, høy 66 000) i 2050 og 40 000 (lav 15 000, høy 88 000) i 2100. De framskrevne utvandringene avhenger delvis av innvandringen, fordi innvandrere (særlig med kort botid) har høyere sannsynlighet for å utvandre. I hovedalternativet forventer vi en nedgang i nettoinnvandring fra omtrent 41 000 (lav 19 000, høy 59 000) i 2024 til omtrent 16 000 (lav 9 000, høy 24 000) i 2030. Fra 2050 forventer hovedalternativet årlig nettoinnvandring på rundt 13 000.

Befolkningen framskrives etter alder og kjønn frem til år 2100. Innvandrere fra tre landgrupper, norskfødte med to innvandrerforeldre og resten av befolkningen, framskrives som separate grupper. Rapporten gir først en oversikt over hovedresultatene, etterfulgt av en mer detaljert presentasjon og diskusjon av fruktbarhets-, dødelighets- og migrasjonsforutsetningene.

Befolkningsframskrivinger er i seg selv usikre. Fremtidig innvandring er gjenstand for den sterkeste graden av usikkerhet, men trender innen fruktbarhet, dødelighet og utvandring kan også ende opp ganske annerledes enn forventet. Den pågående krigen i Ukraina betyr at usikkerheten, i det minste på kort sikt, er mer uttalt enn vanlig.

Abstract

The 2024 national population projections show a declining rate of population growth, strong population ageing, and a larger, more established, and older immigrant population. According to the main alternative, the Norwegian population will increase from around 5.55 million today to 6 million in 2040 and above 6.2 million in 2100. We expect more births than deaths up to 2045, after which the situation reverses, and population growth comes to be driven by immigration alone. The immigrant share of the population is projected to increase from just under 17 percent today, to around 22 percent by 2050. At the same time, the future immigrant population will be more established, with typically long durations of residence and strong growth in older ages. This aligns with a broader trend of population ageing in Norway. During the next decade, the population will be composed of more older persons (65+ years) than children and teenagers (0-19 years). As a group who tend to be major users of health and care services today, the population aged 80 or older is expected to more than double by 2050 and comprise almost one million individuals by 2100.

The results of population projections depend on the assumptions used for the underlying demographic components. We use different assumptions for future developments in fertility, life expectancy and immigration: Medium (M); high (H); low (L); constant (C); zero net migration (E); and no migration (0). We project the population in 15 combinations of these assumptions. Each projection alternative is described using three letters in the following order: Fertility, life expectancy, and immigration. The term 'main alternative' is used to refer to the MMM alternative, which indicates the use of the medium-level assumption for all three components.

The medium assumption for fertility (low and high in parentheses) is that the total fertility rate (TFR) will gradually increase from today's historically low level (1.40 children per woman) to 1.44 in 2025 and 1.57 in 2030. In the longer run, TFR is assumed to stabilize at around 1.66 (low 1.21, high 1.91). Life expectancy is assumed to increase throughout the century. For men, the medium life expectancy assumption projects an increase from 81.4 years in 2023, to 86.0 (low 83.3, high 88.4) years in 2050 and 92.1 (low 87.3, high 96.3) years in 2100. For women, an increase from 84.6 years in 2023 to 88.3 (low 85.9, high 90.5) years in 2050 and 93.4 (low 89.0, high 97.3) years in 2100, is assumed. Immigration in the short term is expected to be lower than in 2022 and 2023, but still high from a historical perspective due to the anticipated arrival of Ukrainian refugees. In the medium assumption we assume that immigration to Norway will decline from 85 000 in 2023 to 76 000 in 2024 (low 53 000, high 94 000). Thereafter, the immigration assumptions settle on more stable long-run trajectories, with immigration assumed to be around 64 000 (low 45 000, high 88 000) in 2025, 49 000 (low 39 000, high 59 000) in 2030, 44 000 (low 30 000, high 66 000) in 2050, and 40 000 (low 15 000, high 88 000) in 2100. The projected emigrations depend partly on the immigrations. In the main alternative, we project a decline in net immigration from around 41 000 (low 19 000, high 59 000) in 2024, to around 16 000 (low 9 000, high 24 000) in 2030. From 2050 onwards, the main alternative expects annual net immigration to stabilise at around 13 000.

The population is projected by age and sex to the year 2100. Immigrants from three country groups, Norwegian-born with two immigrant parents, and the rest of the population are projected as separate groups. The report begins by providing an overview of the main results, after which a more detailed presentation and discussion of the fertility, mortality, and international migration assumptions is given.

Population projections are inherently uncertain. Future immigration is subject to the most pronounced degree of uncertainty, but trends in fertility, mortality, and emigration can also end up rather different than expected. The ongoing war in Ukraine means that uncertainty, at least in the short term, is more pronounced than usual.

Innhold

Forord	3
Sammendrag	4
Abstract	5
1. Hovedresultater	7
1.1. Befolkningsveksten er avtagende.....	10
1.2. Sterk aldring.....	13
1.3. En større, mer etablert og eldre innvandrerbefolkning framover	21
1.4. Endringer fra tidligere framskrivinger	24
1.5. Usikkerhet	25
2. Fruktbarhet	27
2.1. Utviklingen i fruktbarhet i Norge	27
2.2. Datagrunnlag	28
2.3. Forutsetninger for fruktbarhet.....	28
3. Dødelighet og levealder	30
3.1. Datagrunnlag	30
3.2. Skjønnsmessige vurderinger	30
3.3. Forutsetninger om framtidig levealder og dødelighet.....	31
4. Inn- og utvandring	33
4.1. Datagrunnlag	33
4.2. Økonometrisk modell.....	34
4.3. Krigen i Ukraina	34
4.4. Returnigrasjon.....	35
4.5. Utvandring	36
4.6. Forutsetninger for internasjonal migrasjon	36
Referanser	38
Vedlegg A: Beskrivelse av landgruppe	39
Figurregister	40
Tabellregister	42

1. Hovedresultater

Svakere befolkningsvekst, sterk aldring av befolkningen og en større, mer etablert og eldre innvandrerbefolkning. Det er hovedfunnene fra de nasjonale befolkningsframskrivingene i 2024.

Statistisk sentralbyrås hovedalternativ 2024 framskriver en økning i den norske befolkningen fra omtrent 5,55 millioner i dag til 6 millioner i 2040 (Figur 1.1) og over 6,2 millioner i 2100. Vi forventer flere fødsler enn dødsfall frem til 2045, hvor situasjonen snur, og befolkningsveksten blir drevet av innvandring alene. Andelen innvandrere i befolkningen forventes å øke fra dagens 16,8 prosent til omtrent 22 prosent innen 2050. Deretter avtar andelen noe, til omtrent 20 prosent ved århundreskiftet. Samtidig vil den fremtidige innvandrerbefolkningen være mer etablert, da innvandrere blir eldre og har oppholdet seg her lenger. Dette samsvarer med en bredere trend med sterk befolkningsaldring i Norge. I løpet av det neste tiåret vil befolkningen bestå av flere eldre (65+ år) enn barn og unge (0-19 år) (Figur 1.2). Som en gruppe som ofte er store brukere av helse- og omsorgstjenester i dag, forventes det at befolkningen over 80 år vil mer enn doble seg innen 2050 og utgjøre nesten én million individer innen 2100.

Denne rapporten er et sammendrag som fokuserer på resultatene av befolkningsframskrivingene. Flere detaljer om modellen, forutsetningene og funn finnes i Thomas og Tømmerås (2024).

Boks 1.1. Hva betyr H-M-L-forkortelsene?

De nasjonale befolkningsframskrivingene lages ved bruk av modellen BEFINN. Modellen framskriver folketallet etter alder og kjønn på nasjonalt nivå til og med år 2100. Innvandrere fra tre landgrupper, norskfødte med to innvandrerforeldre og den øvrige befolkningen framskrives som egne grupper.

Vi bruker kohort-komponentmetoden med to typer input:

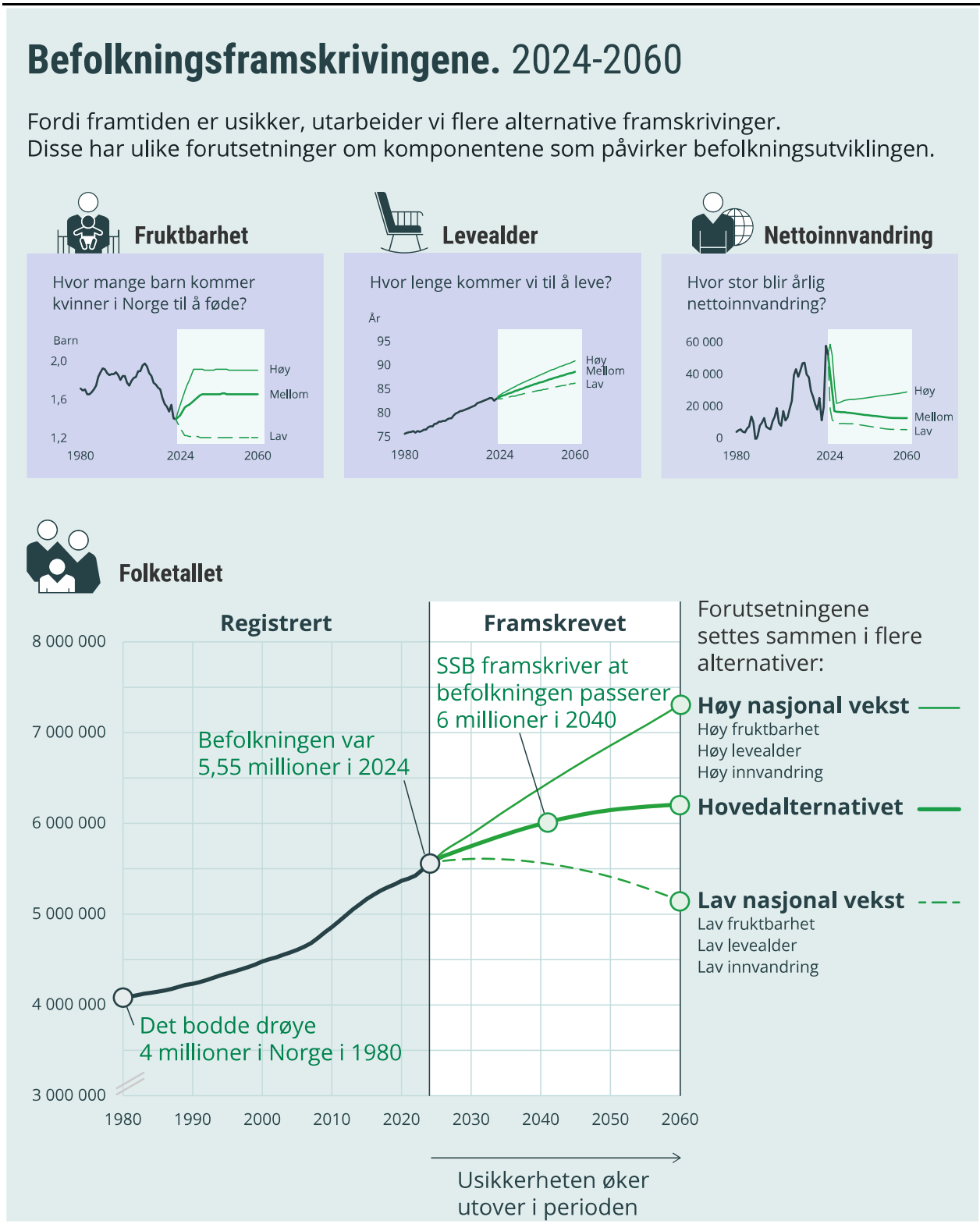
- Oppdaterte tall for befolkningen etter kjønn og ettårig alder
- Forutsetninger om framtidig utvikling i de demografiske komponentene fruktbarhet, levealder, inn- og utvandring

Befolkningsframskrivingene lages i flere alternativer, med ulike kombinasjoner av forutsetninger om de demografiske komponentene. Alternativene beskrives med tre bokstaver som forteller hvilke forutsetninger som er brukt om 1) fruktbarhet, 2) levealder og 3) innvandring. H står for høy, M står for medium og L står for lav.

Hovedalternativet, MMM, bruker mellomnivået for alle de tre komponentene. Det er disse forutsetningene som vi regner som mest rimelige, og MMM er befolkningsframskrivingenes hovedalternativ.

Alternativet LHL beskriver en befolkning med lav fruktbarhet, høy levealder og lav innvandring, som altså gir sterk aldring, mens alternativet HLH beskriver et omvendt scenario, altså svak aldring. Selv om det er lite trolig at både fruktbarheten, levealderen og innvandringen vil holde seg høy (eller lav) gjennom hele perioden, illustrerer likevel spennet mellom HHH- og LLL-alternativene at usikkerheten i framskrivingene er stor og at resultatene i stor grad avhenger av forutsetningene som brukes.

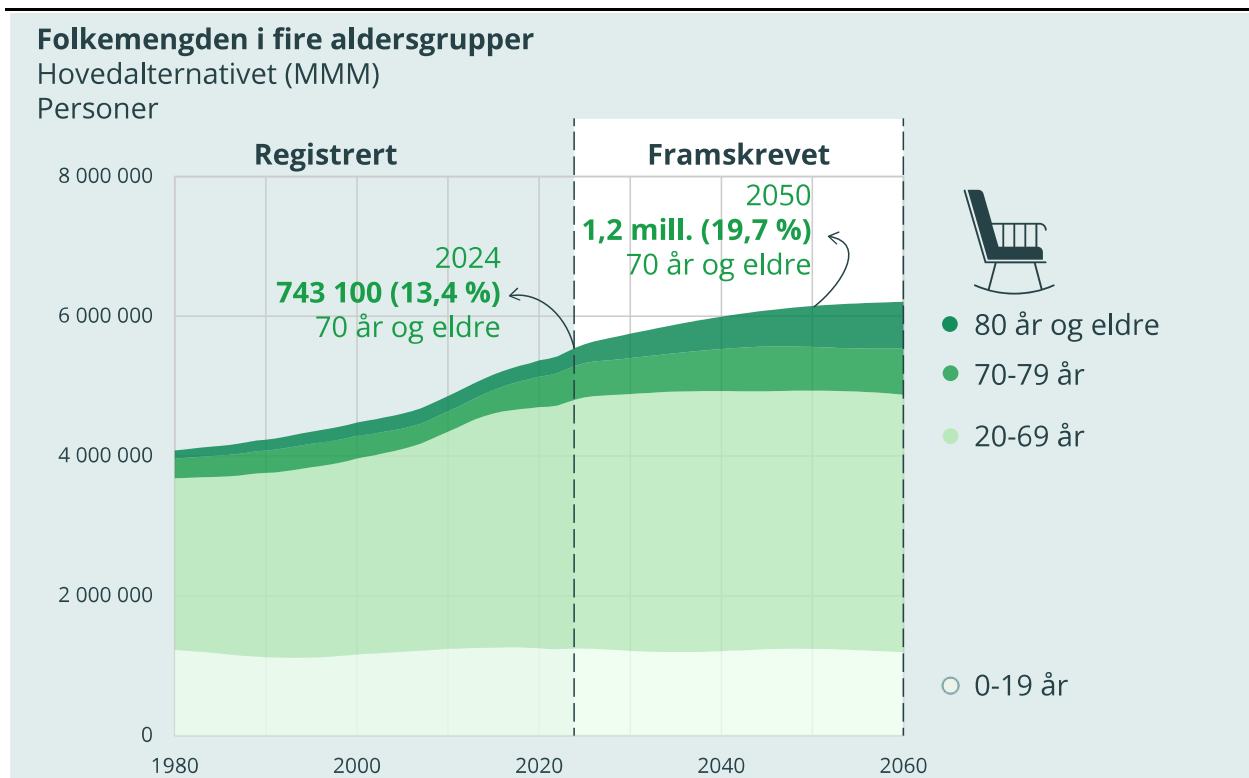
Figur 1.1 En oversikt over forutsetningene og befolkningsutviklingen for Norge, registrerte og framskrevne tall i tre alternativer

Kilde: Statistisk sentralbyrå

For å tydeliggjøre usikkerheten i framskrivingene gjøres ved å gi ulike alternativer for framskriving. Befolkningsveksten varierer betydelig avhengig av disse ulike alternativene. For eksempel spenner befolkningen i 2050 fra 5,4 millioner i det alternativet med lav nasjonal vekst til nesten 6,9 millioner i det alternativet med høy nasjonal vekst (Figur 1.1). Alle alternativene indikerer en tydelig aldring av befolkningen i årene som kommer.

Figur 1.2 En sammenlikning av antallet eldre versus barn og unge, registrerte tall for 1900-2024 og framskrevne tall for 2025-2100

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Som vist i tabell 1.1 er vår forutsetning for fruktbarhet i hovedalternativet (lav og høy i parentes) at den totale fruktbarhetsraten (SFT) gradvis vil øke fra dagens historisk lave nivå (1,40 barn per kvinne) til 1,44 i 2025 og 1,57 i 2030. På lengre sikt antas det at SFT vil stabilisere seg rundt 1,66 (lav 1,21, høy 1,91). Forventet levealder antas å øke gjennom hele århundret, selv økningen er avtagende på lang sikt. For menn antar vi i hovedalternativet at forventede levealder vil øke fra 81,4 år i 2023 til 86,0 (lav 83,3, høy 88,4) år i 2050 og 92,1 (lav 87,3, høy 96,3) år i 2100. For kvinner antas en økning fra 84,6 år i 2023 til 88,3 (lav 85,9, høy 90,5) år i 2050, og 93,4 (lav 89,0, høy 97,3) år i 2100.

Innvandringer på kort sikt forventes å være lavere enn i 2022 og 2023, men likevel høy fra et historisk perspektiv på grunn av forventet ankomst av flyktninger som flykter fra krigen i Ukraina. I hovedalternativet antar vi at innvandringen til Norge vil avta fra 85 000 i 2023 til 76 000 i 2024 (lav 53 000, høy 94 000). Deretter antar vi at innvandringen stabiliserer seg på en mer stabil langsiktig trend. Vi antar en bruttoinnvandring til Norge på rundt 64 000 (lav 45 000, høy 88 000) i 2025, 49 000 (lav 39 000, høy 59 000) i 2030, 44 000 (lav 30 000, høy 66 000) i 2050 og 40 000 (lav 15 000, høy 88 000) i 2100. De framskrevne utvandringene avhenger delvis av innvandringen, ettersom innvandrere (særlig de med kort botid) har høyere sannsynlighet for å utvandre. I hovedalternativet framskriver vi en nedgang i nettoinnvandring fra rundt 41 000 (lav 19 000, høy 59 000) i 2024 til rundt 16 000 (lav 9 000, høy 24 000) i 2030. Fra 2050 antar vi at nettoinnvandringen vil stabilisere seg rundt 13 000 per år i hovedalternativet.

Tabell 1.1 Befolkningsframskrivingene 2024. Nøkkeltall ved ulike forutsetninger¹

	Registrert 2023	Medium (M)	Høy (H)	Lav (L)
Samlet fruktbarhetstall (barn per kvinne)	1.40			
2025		1.44	1.55	1.30
2030		1.57	1.86	1.22
2050		1.66	1.91	1.21
2100		1.66	1.91	1.22
Forventet levealder for nyfødte gutter	81.4			
2025		81.9	82.5	81.3
2030		82.8	83.9	81.6
2050		86.0	88.4	83.3
2100		92.1	96.3	87.3
Forventet levealder for nyfødte jenter	84.6			
2025		84.9	85.4	84.4
2030		85.6	86.7	84.6
2050		88.3	90.5	85.9
2100		93.4	97.3	89.0
Innvandringer per år	86 589			
2025		63 800	87 900	45 200
2030		49 200	59 100	39 100
2050		44 200	66 400	30 000
2100		39 500	87 900	15 200
Utvandringer per år²	34 011			
2025		34 800	35 800	33 500
2030		32 700	35 300	30 100
2050		30 900	38 200	25 300
2100		26 300	49 600	13 900

¹ Figurene for registrert forventet levealder er regnet ut litt ulikt i befolkningsframskrivingene enn de er i SSB offisielle statistikk for forventet levealder. Figurene på årlig inn- og utvandring inkluderer ikke personer som har flyttet til og fra Norge (eller motsatt) i løpet av det samme kalenderåret. Disse tallene er derfor ikke identiske med befolkningsstatistikken til SSB.

² M, H og L-figurene for framskrevet utvandring er hentet fra MMM, MMH og MML-alternativene.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

I dette kapitlet presenterer vi hovedfunnene fra de nasjonale befolkningsframskrivingene 2024. Resultatene bygger på forutsetninger om fremtidig fruktbarhet, dødelighet, innvandring og utvandring. Forutsetningene presteres i senere kapittel i denne rapporten, men også mer detaljert i hovedrapporten (Thomas og Tømmerås 2024).

1.1. Befolkningsveksten er avtagende

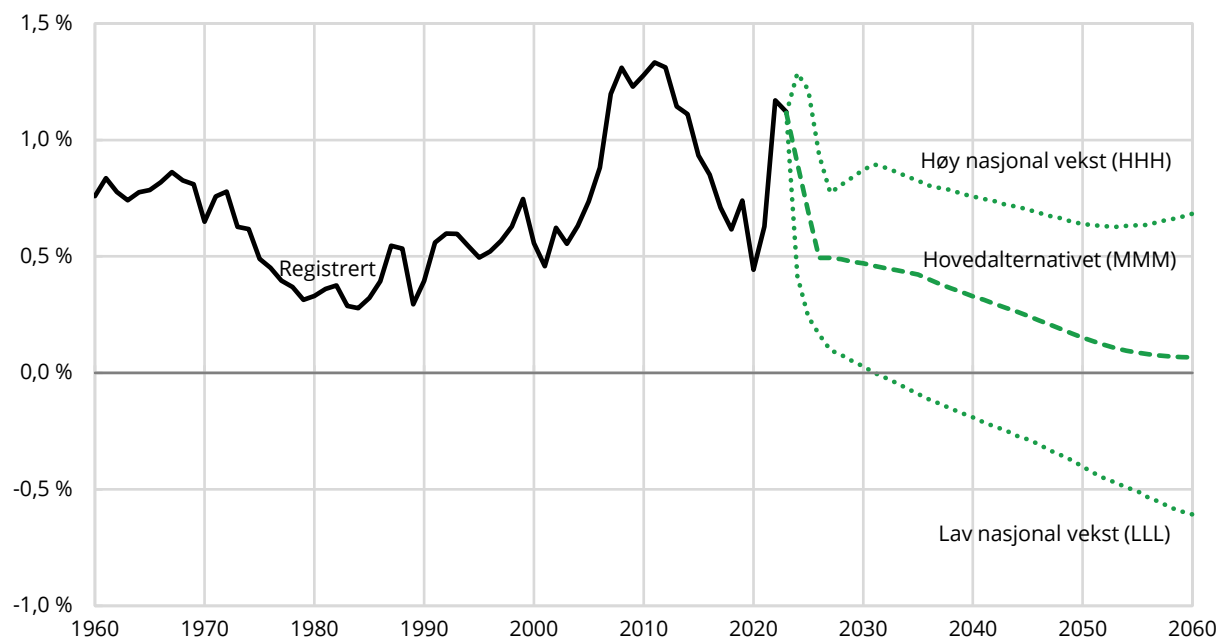
Både nasjonale og internasjonale demografiske trender peker mot en synkende vekstrate i fremtiden. Data fra FNs befolkningsavdeling (2022) viser at den globale befolkningsveksten nådde sitt høydepunkt på 1960-tallet, mens det høyeste totale antallet barn under fem år ble nådd i 2017. Selv om verdensbefolkningen vil fortsette å vokse i mange tiår, forventes det også at den vil nå sitt høydepunkt før slutten av dette århundret og bli ledsaget av sterk befolkningsaldring (FN 2022). Statistisk sentralbyrås hovedalternativ for 2024 (MMM) framskriver en lignende trend med synkende vekstrater for befolkningen.

Historisk, nåværende og fremtidig vekst

I perioden 2006–2016 vokste befolkningen med mer enn 0,8 prosent årlig, og i toppårene 2011–2012 var veksten over 1,3 prosent (Figur 1.3). Den markante veksten i denne perioden hadde flere årsaker. Innvandringen til Norge var særlig høy etter den østlige utvidelsen av EU, mens utvandringen bare økte moderat. Perioden frem til 2010 hadde også en økning i periodisk fruktbarhet, der SFT nådde sitt høydepunkt på 1,98 i 2009. Kombinert med at en stor andel av den kvinnelige befolkningen var i en alder der det er vanlig å få barn, resulterte dette i mange fødsler. Ettersom innvandrerkvinner har relativt høy fruktbarhet i den første perioden etter ankomst, bidro den økende trenden i innvandringen også til de høye fødselstallene. Samtidig var antallet dødsfall relativt lavt. Dette skyldtes primært at det var de små mellomkrigskullene som utgjorde de eldste

aldersgruppene, men også en økning i forventet levealder. Vekstraten avtok deretter og nådde et lavpunkt på 0,4 prosent i 2020, da betydelige restriksjoner i dagliglivet og reiseaktiviteten ble innført under COVID-19-pandemien. Vekstraten nådde en annen kortvarig topp i 2022 og 2023, hovedsakelig på grunn av det store antallet ankomster av flyktninger fra Ukraina.

Figur 1.3 Årlig befolkningsvekst i Norge, registrerte tall 1960-2023 og framskrevne tall 2024-2060 i tre alternativer

Kilde: Statistisk Sentralbyrå

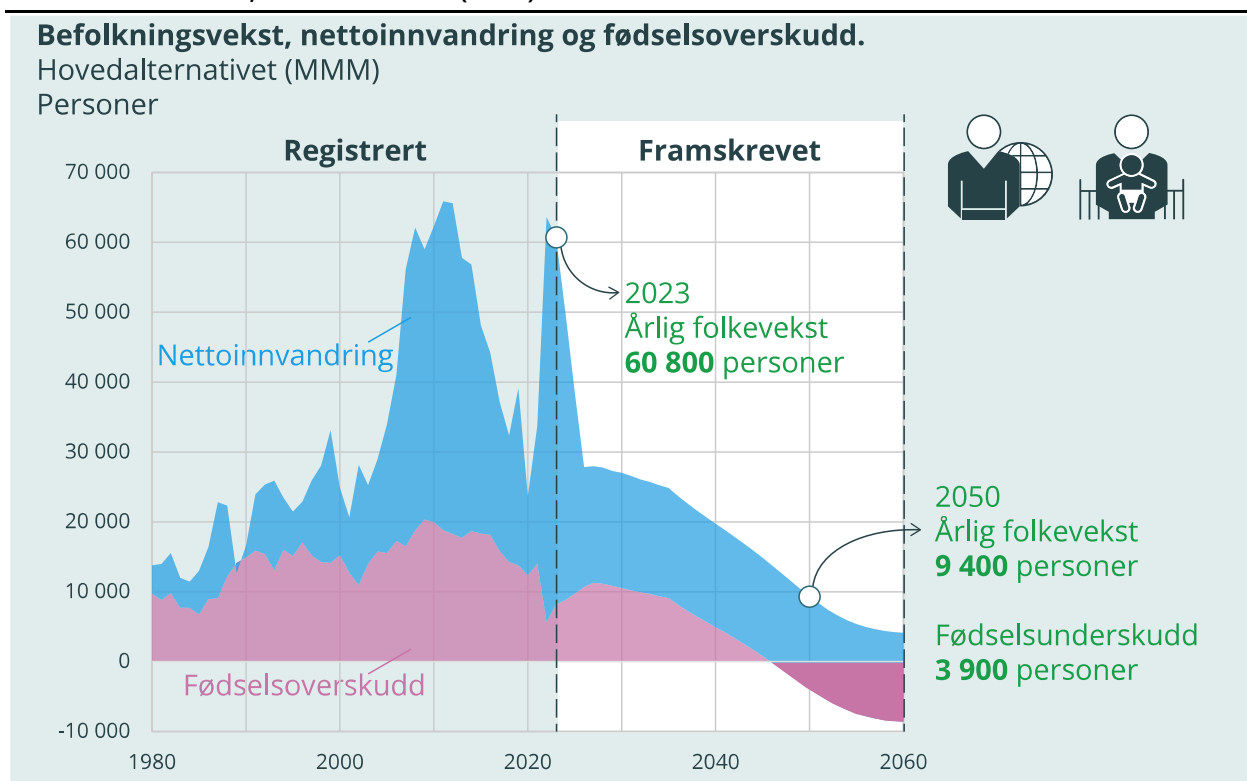
På kort sikt framskriver hovedalternativet en nedgang fra det nylige toppunktet i befolkningsveksten. Vekstratene i 2024 og 2025 er fortsatt relativt høye fra et historisk perspektiv på grunn av den fortsatte ankomsten av flyktninger fra Ukraina. Våre ad hoc-justeringer for ukrainsk innvandring er beskrevet mer detaljert i kapittel 4.3. Fra 2026 avtar befolkningsveksten mer jevnt. Grunnene til dette forklares av flere demografiske trender. Noen av dem vi er trygge på, andre er langt mer usikre.

Uavhengig av hvilket framskrivingsalternativ som brukes, er aldringen av befolkningen uunngåelig fordi den allerede er skrevet inn i dagens aldersstruktur. Selv om vi forventer en fortsatt nedgang i dødelighetsraten, vil antallet dødsfall gradvis øke i tiårene som kommer når de store kullene født etter andre verdenskrig når aldre der det er vanligere å dø. Forventningene til fremtidig innvandring og fruktbarhet er langt mer usikre. Mens fruktbarheten antas å gradvis øke fra en rekordlav SFT på 1,40 i 2023, forventer vi ikke at langsiktig fruktbarhet vil nå nivåene som ble sett på 1990- og 2000-tallet. Samtidig vil antallet kvinner i fødedyktig alder ikke øke like mye som tidligere, og forventes å nå sitt toppunkt innen et tiår. En del av dette er knyttet til antatt lavere bruttoinnvandring til Norge. Nedgangen i langsiktig innvandring er basert på antakelser om fremtidig økonomisk utvikling, både i Norge og i avsenderlandene, samt globale demografiske trender. Ifølge hovedalternativet vil den årlige vekstraten være under 0,2 prosent i 2050, mens befolkningsveksten blir negativ etter 2080. I alternativet med lav nasjonal vekst (LLL) begynner befolkningen å avta allerede tidlig på 2030-tallet. I alternativet med høy nasjonal vekst (HHH) vokser befolkningen med en hastighet langt under det som ble observert mellom 2006–2016.

Befolkningsvekst kan skyldes et fødselsoverskudd, det vil si at antallet fødte overstiger antallet dødsfall, eller fra nettoinnvandring, der flere mennesker innvandrer enn utvandrer, eller fra begge deler. Figur 1.4 og 1.5 viser det relative bidraget fra fødselsoverskudd og nettoinnvandring over tid i Norge. Tidligere har overskuddet av fødte vært den største bidragsyteren til befolkningsvekst. Hvis vi

går tilbake til 1950-tallet var nettoinnvandring stort sett negativ. Det var flere som flyttet fra Norge, enn til Norge. De siste tiårene er det nettoinnvandringen som har bidratt mest til veksten i det norske folketallet, og i toppårene for innvandring sto nettoinnvandring for rundt to tredjedeler av veksten. Ifølge hovedalternativet (MMM) vil bidragene fra nettoinnvandring være en større bidragsyter til befolkningsveksten enn fødselsoverskuddet, spesielt på lang sikt.

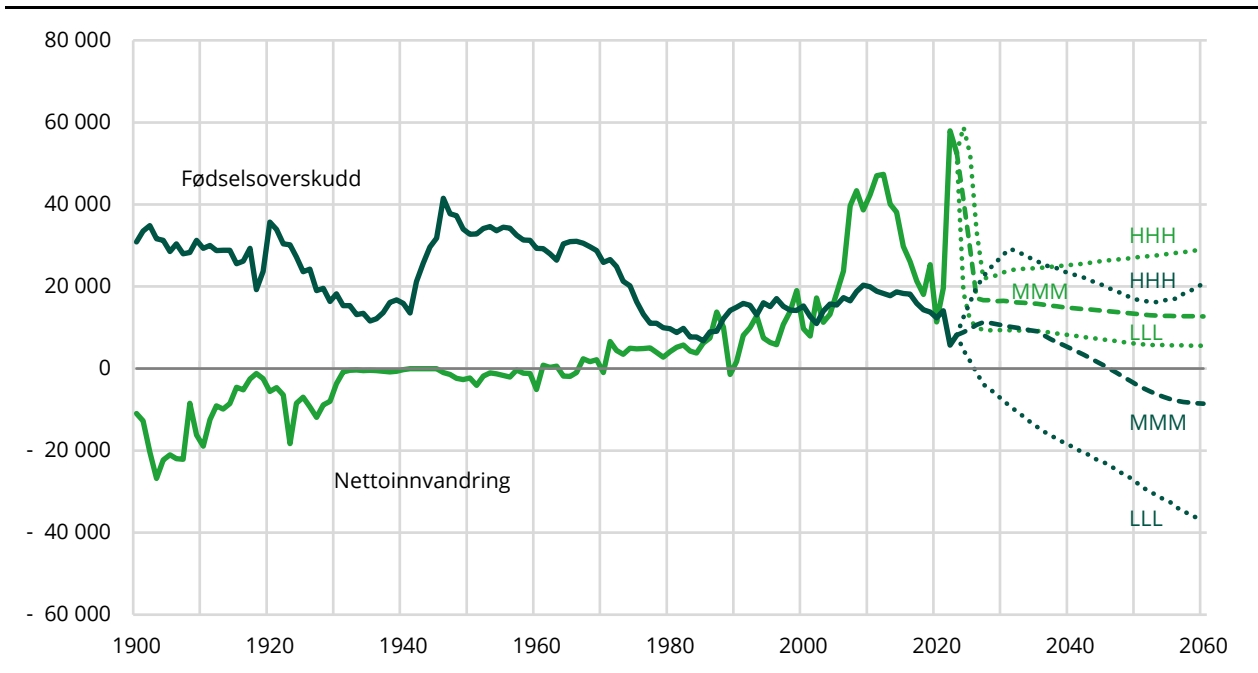
Figur 1.4 Befolkningsvekst, nettoinnvandring og fødselsoverskudd, registrerte tall 1980-2023, fremskrevne tall 2024-2060, hovedalternativet (MMM)¹

Mens figur 1.4 bare viser hovedalternativet, viser figur 1.5 også hvordan det vil utvikle seg i alternativene for høy og lav nasjonal vekst. Ifølge høyalternativet vil nettoinnvandringen være den hovedsakelige bidragsyteren for folkevekst mot slutten av 2030. I lavalternativet vil vi få et fødselsunderskudd allerede i løpet av det neste tiåret, mens nettoinnvandringen vil forbli positiv.

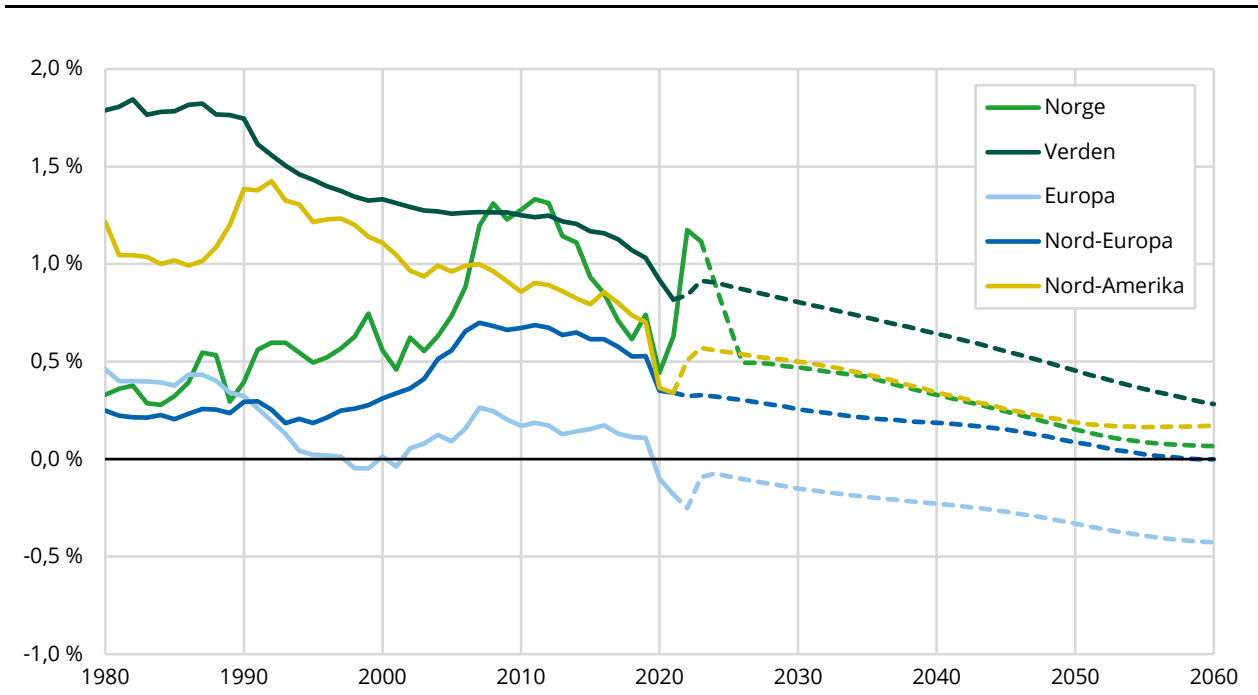
Selv om fremtidig befolkningsvekst i Norge forventes å være lavere enn det som er observert de siste 10-15 årene, vil den likevel være høy sammenlignet med mange andre land, ikke minst i Europa. Figur 1.6 viser prosentvis befolkningsvekst i Norge sammenlignet med det som er registrert og fremskrevet av FN (2022) for verdensregioner. Flere land i Europa, hovedsakelig i sørlige og østlige deler, har allerede negativ befolkningsvekst. Europa som helhet har også gått inn i en befolkningsnedgang, og FN forventer at denne nedgangen vil forsterkes i fremtiden. Mens Nord-Europa vil fortsette å vokse de neste tiårene, forventes det at det også her vil bli negativ befolkningsvekst etter 2060. Befolkningsveksten i hovedalternativet ligger i stor grad mellom fremskrevet befolkningsvekst i Nord-Europa og Nord-Amerika.

Figur 1.5 Fødselsoverskudd og nettoinnvandring, registrerte tall 1900-2023 og framskrevne tall 2024-2060 i tre alternativer¹

¹ Fødselsoverskuddet er fødte minus døde. Nettoinnvandring er innvandring minus utvandring.
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 1.6 Befolkningsvekst i prosent, registrert 1980-2021 og fremskrevet 2022-2060 for resten av verden, registrert 1980-2023 og fremskrevet 2024-2060 for Norge¹

¹ Nord-Europa og Nord-Amerika følger FNs definisjoner. FN (2022) medium variant og SSBs hovedalternativ (MMM).
Kilde: FN og Statistisk sentralbyrå

1.2. Sterk aldring

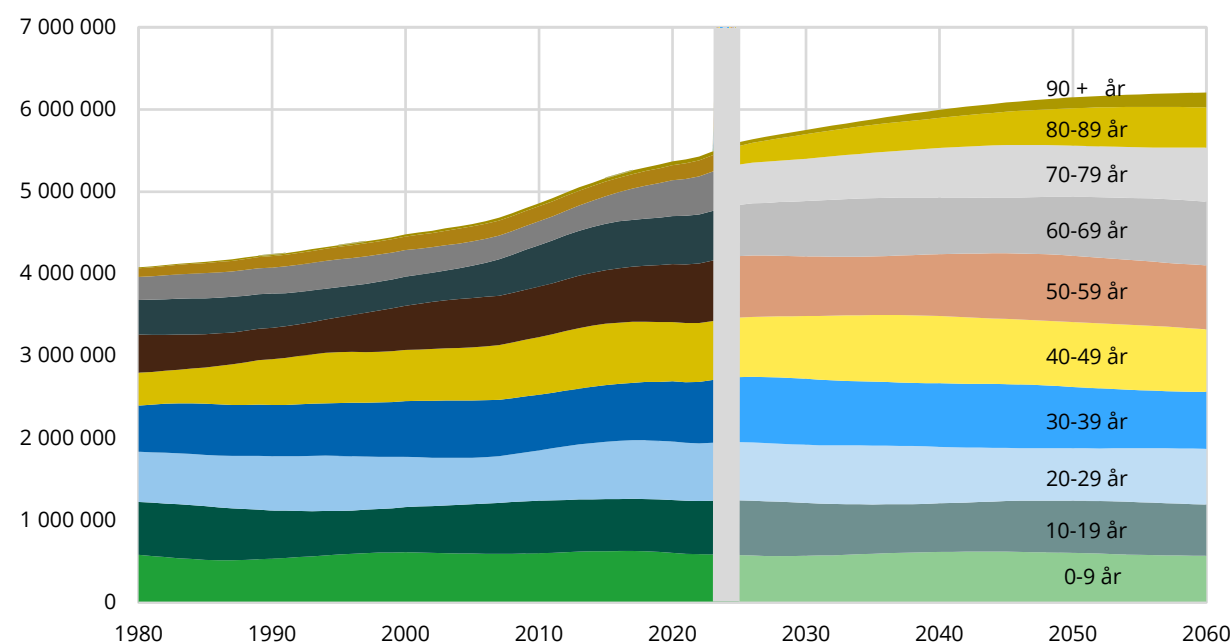
Aldring av en befolkning bestemmes hovedsakelig av antall fødte, antall innvandrere og utvandrere og (gjenstående) forventet levealder, samt befolkningens nåværende aldersstruktur. Jo flere nyfødte, jo flere (unge) innvandrere, jo færre (unge) utvandrere og jo lavere forventet levealder, jo yngre vil befolkningen bli. Tilsvarende vil færre nyfødte, færre innvandrere, flere utvandrere og høyere

forventet levealder fører til en eldre befolkning. Over tid har vi hatt lave fødselstall og høyere forventet levealder, samtidig som det har blitt mindre innvandringen over tid (fram til den nylige ankomsten av flyktninger fra Ukraina). Dette har ført til en sterkere aldring av befolkningen. Aldringen vil fortsatt øke i årene som kommer. At vi vil få en aldring av den norske befolkningen fremover, er tydelige i våre framskrivinger. Alle våre alternativer framskriver en aldring av befolkningen.

Den eldre befolkningen mer enn dobles

Både antallet og andelen eldre vil øke betydelig i fremtiden. Befolkningen som er 80 år eller eldre, vil mer enn dobles innen 2050 og forventes å utgjøre nesten én million individer innen 2100. Andelen som er over 80 år av den totale befolkningen vil også øke, fra dagens 4,6 prosent til nesten 10 prosent i 2050 og over 15 prosent innen 2100, ifølge hovedalternativet. Samtidig forventes antallet personer som er 90 år eller eldre å nesten tredobles innen 2050.

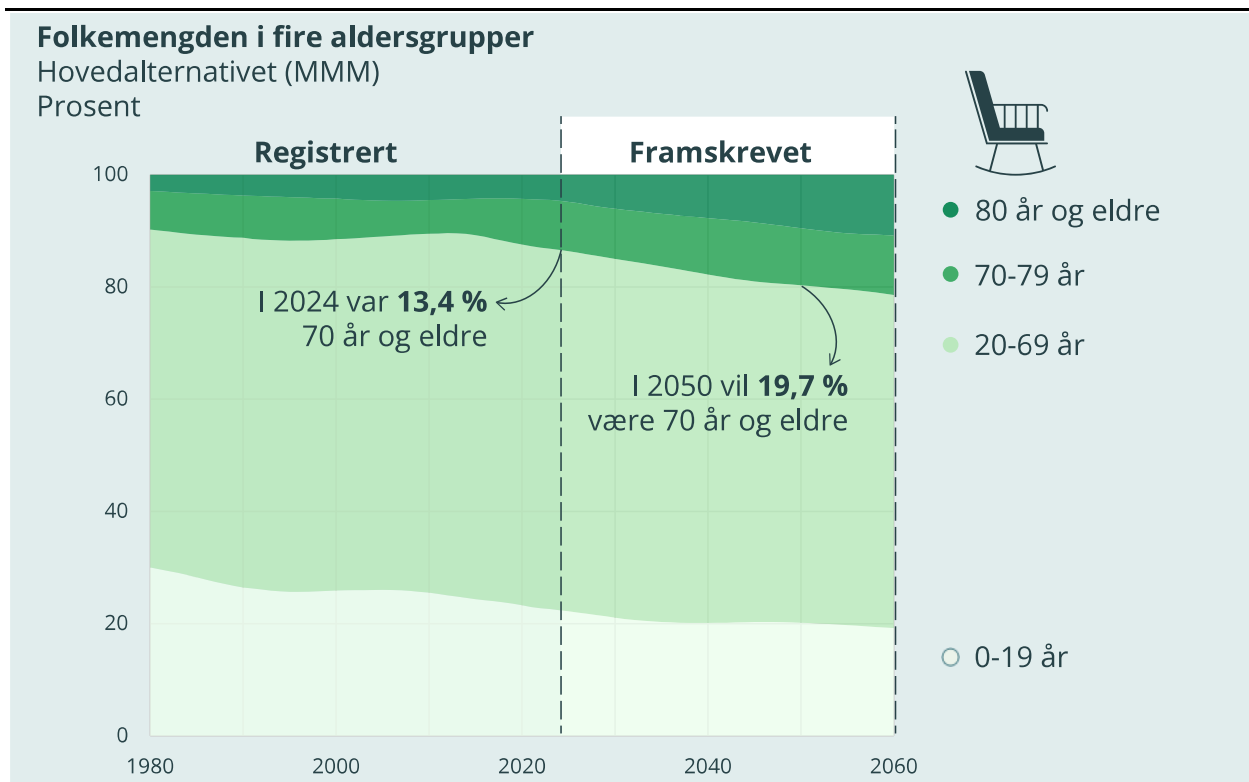
Figur 1.7 Befolkningen etter alder, registrerte tall 1980-2024 og fremskrevne tall 2025-2060, hovedalternativet (MMM)

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 1.7 viser befolkningen delt inn i aldersgrupper. Figuren viser at det er i de eldste aldersgruppene vi forventer størst vekst. Mens antallet personer under 70 år vil forbli relativt stabilt de kommende tiårene, er det en vedvarende økning i antallet personer over 70 år. Den relative økningen i de eldre aldersgruppene blir større når vi beveger oss oppover aldersfordelingen. Det som også er tydelig fra Figur 1.7, er at andelen av befolkningen i de typisk arbeidsføre alderne gradvis avtar (se også delen om forsørgerbrøk nedenfor). I absolutte tall forventer vi at antallet personer i arbeidsfør alder vil øke noe de kommende tiårene. Hovedalternativet framskriver at befolkningen i alderen 20-64 år vil øke fra 3,27 millioner i 2024 til nesten 3,4 millioner rundt 2035, før den gradvis avtar til under 3,2 millioner fra 2075 og utover. Figur 1.8 viser veksten i de eldre aldersgruppene som en andel av befolkningen. I dag er hver åttende person (13 prosent) i Norge 70 år eller eldre. Ifølge hovedalternativet forventes det å være én av fem (20 prosent) innen 2050, og mer enn én av fire (26 prosent) innen 2100.

Figur 1.8 Forsørgerbrøken totalt, for eldre og for unge, med registrerte tall 1900-2024 og fremskrevne tall 2025-2060, hovedalternativet (MMM)¹

¹ Forsørgerbrøk er antall barn (0-19 år) eller antall eldre (65+ år) delt på antall personer i yrkesaktiv alder (20-64 år).
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Tabell 1.2 Eldre i ulike aldersgrupper i antall og prosent, registrerte og fremskrevne tall for utvalgte år i tre alternativer¹

	Hele befolkningen		70+ år		80+ år		90+ år	
	N	%	N	%	N	%	N	%
2024	5 550 203		743 075	13.4	256 485	4.6	45 734	0.8
Hovedalt. (MMM)								
2030	5 749 700		862 900	15.0	349 000	6.1	51 400	0.9
2050	6 146 300		1 209 900	19.7	585 900	9.5	131 400	2.1
2100	6 243 300		1 617 800	25.9	962 200	15.4	349 100	5.6
Sterk aldring (LHL)								
2030	5 641 900		875 100	15.5	358 000	6.3	54 600	1.0
2050	5 638 200		1 295 700	23.0	659 800	11.7	170 200	3.0
2100	4 212 200		1 677 100	39.8	1 125 000	26.7	514 800	12.2
Svak aldring (HLH)								
2030	5 849 700		850 300	14.5	339 900	5.8	48 300	0.8
2050	6 625 600		1 123 300	17.0	514 300	7.8	98 800	1.5
2100	8 908 100		1 591 000	17.9	816 100	9.2	215 400	2.4

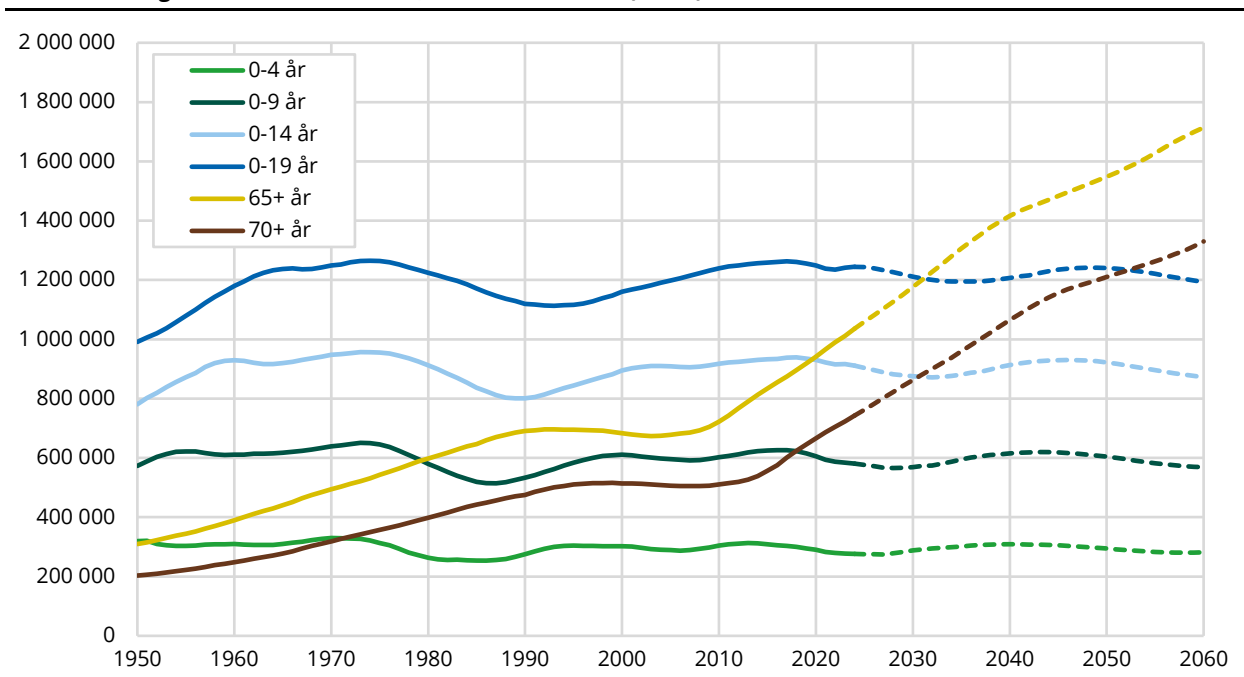
¹ Befolkningen per 1.januar i gitt år.
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Befolkningsframskrivningene er laget med flere alternativer med ulike antakelser om fruktbarhet, dødelighet og innvandring. Disse antakelsene kan kombineres slik at vi får et alternativ med sterk aldring – der fruktbarheten er lav, forventet levealder høy og innvandring lav – og et alternativ med svak aldring – der fruktbarheten er høy, forventet levealder lav og innvandring høy. Disse alternativene kan bidra til å illustrere hvor sikre vi er på fremtidig aldring. Selv i alternativet med svak aldring, forventer vi fortsatt vekst i både absolutte og relative termer blant de eldre aldersgruppene (Tabell 1.2). Aldringen av befolkningen er derfor vårt mest sikre funn.

Flere eldre enn barn og unge

Historisk har Norge hatt flere barn og unge (0-19 år) enn eldre personer (65+ år). Dette vil snart endre seg. Som vist i Figur 1.9 (og Figur 1.2), forventes antallet unge mennesker å være relativt stabilt, mens antallet eldre vil øke betydelig. I løpet av de neste 10 årene antar hovedalternativet vårt at det vil være flere personer i alderen 65 år eller eldre enn barn og unge (0-19 år), med en økende forskjell etter hvert som vi beveger oss fremover i tid. Hovedalternativet antar at de som er 70+ år, vil overgå antallet barn og unge kort tid etter 2050. Innen 2060 vil befolkningen i alderen 65+ overgå befolkningen av barn og unge med mer enn en halv million.

Figur 1.9 Antallet barn og unge i fire aldersgrupper og antallet eldre i to aldersgrupper, registrerte tall 1950-2024 og fremskrevet 2025-2060, hovedalternativet (MMM)

Kilde: Statistisk sentralbyrå

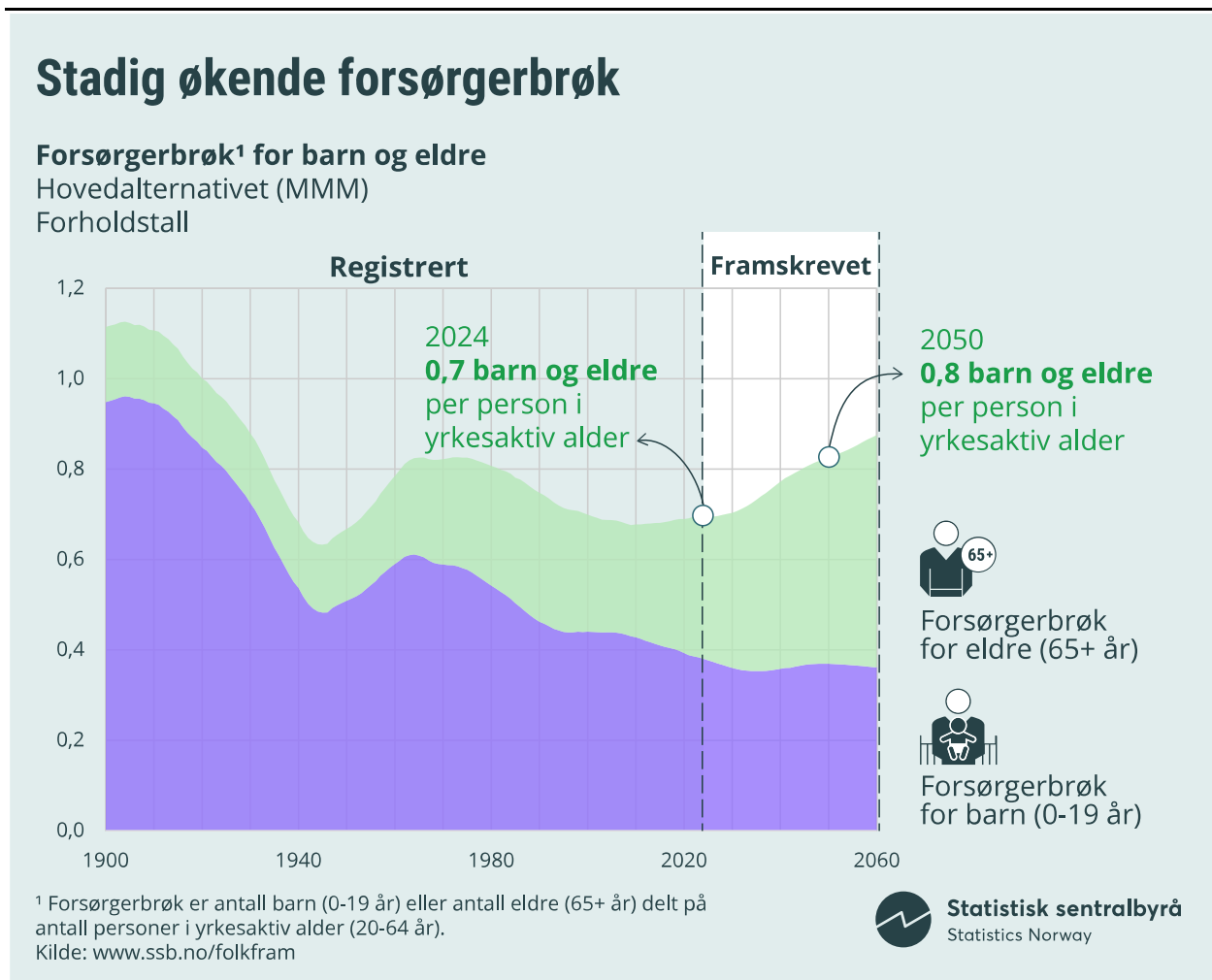
Forsørgerbrøk

Den forventende aldringen av befolkningen vil påvirke forsørgerbrøken. Forsørgerbrøken for eldre (FBE) er et mål på forholdet mellom antall personer i eldre aldersgrupper som typisk ikke arbeider, og antall personer i aldre der folk typisk arbeider. Målet sier altså noe om forholdet mellom ulike aldersgrupper i befolkningen, men tar ikke hensyn til den faktiske sysselsettingen i disse gruppene, eller hvorvidt eldre faktisk forsørgeres eller er 'omsorgstrengende'. Likevel er det et enkelt og mye brukt mål som kan være illustrerende for sider ved befolkningsstrukturen som har stor betydning for arbeidstilbud og offentlige inntekter på den ene siden, og pensjonsutgifter, pleie- og omsorgsbehov og liknende på den andre siden.

I denne rapporten har vi valgt å beregne FBE som forholdet mellom antall personer over 65 år og antall personer i alderen 20-64 år. 65 år er valgt som grense fordi dette ligger nær gjennomsnittlig faktisk pensjoneringsalder i Norge (65,6 år samlet for begge kjønn i 2023), ifølge Arbeids- og velferdsetaten (NAV 2024).¹ Ifølge NAV var det cirka en million som mottok pensjon av NAV i desember 2023. Forsørgerbrøken for barn og unge (FBBU) er derfor definert som forhold mellom antall personer under 20 år og antall personer i alder 20-64 år.

¹ 65 år som grense for forsørgerbrøken er også den mest brukte definisjonen internasjonalt, men også alder 70 er brukt. I det sistnevnte alternative vil arbeidsfør alder bli definert som 20-69 år.

Figur 1.10 Forsørgerbrøken totalt, for eldre og for unge, med registrerte tall 1900-2024 og fremskrevne tall 2025-2060, hovedalternativet (MMM)

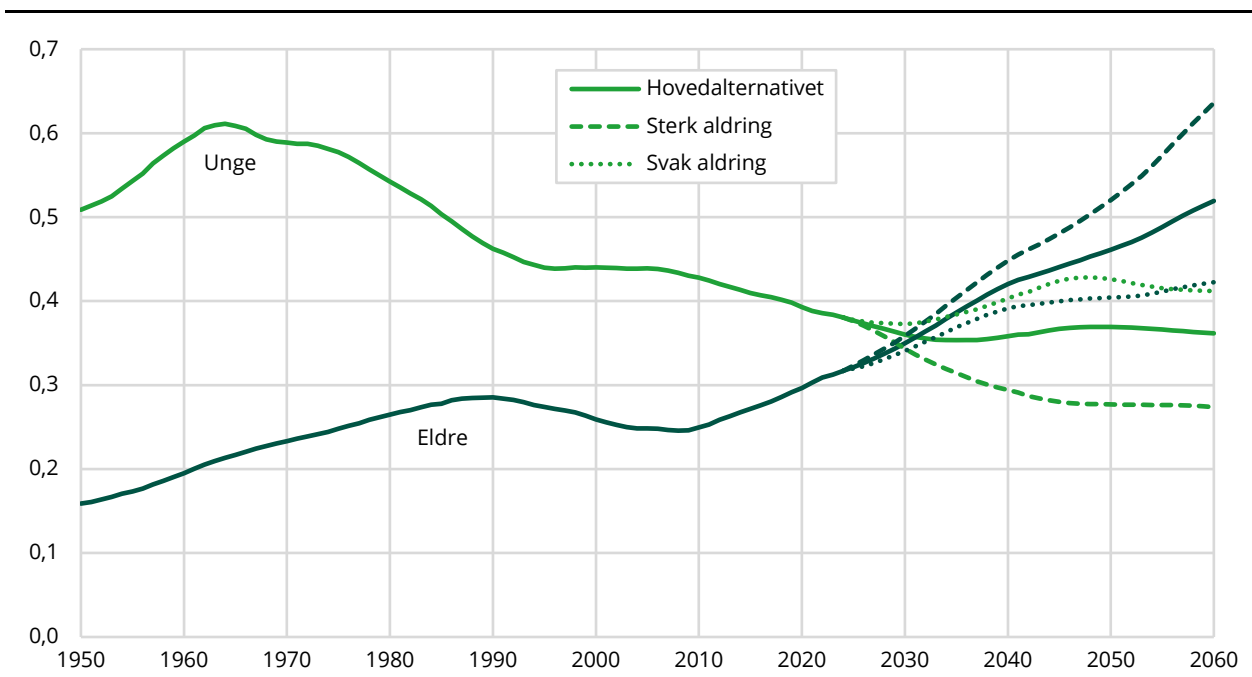
¹ Forsørgerbrøk er antall barn (0-19 år) eller antall eldre (65+ år) delt på antall personer i yrkesaktiv alder (20-64 år).
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Høy forsørgerbrøk impliserer et samfunn med mange unge og/eller eldre i forhold til antall personer i yrkesaktiv alder. Figur 1.10 og 1.11 viser utviklingen i disse to forsørgerbrøkene. For øyeblikket er forsørgerbrøken for barn og unge (FBBU) litt høyere enn forsørgerbrøken for eldre. Hver person i yrkesaktiv alder må i gjennomsnitt støtte 0,4 barn og unge og 0,3 eldre. Etter 2030 vil forsørgerbrøken for eldre overstige FBBU i vårt hovedalternativ (Figur 1.11). Innen 2050 må hver person i yrkesaktiv alder i gjennomsnitt støtte 0,4 yngre personer og 0,5 eldre personer. Mens fremtidig FBBU svinger rundt verdier som bare er marginalt lavere enn dagens nivåer, øker forsørgerbrøken for eldre over tid. Den totale forsørgerbrøken når sin topp med en-til-en-forhold tidlig på 2080-tallet. Som vist i Figur 1.11, øker forsørgerbrøken for eldre og overstiger 0,4 selv i alternativet med svak aldring innen 2050. I alternativet med sterk aldring av befolkningen stiger det til over 0,5 innen 2050 og øker sterkt deretter.

Selv om forsørgerbrøken for eldre vil øke i Norge, vil utfordringene knyttet til en relativ nedgang i den yrkesaktive befolkningen og den relative økningen i den eldre befolkningen være mye større andre steder. Figur 1.12 viser at Norge har en lavere forsørgerbrøk for eldre enn Nord-Europa og Sør-Europa. Øst-Asia har en lav forsørgerbrøk for eldre i dag, men den forventes å øke betydelig på grunn av økning i forventet levealder og på grunn av lav fruktbarhet over tid. Forsørgerbrøken for eldre i Øst-Asia vil overstige forsørgerbrøken for eldre i Norge i løpet av et par tiår. Sør-Europa forventes også å se en kraftig økning i forsørgerbrøken for eldre. I Afrika, der fruktbarheten fortsatt

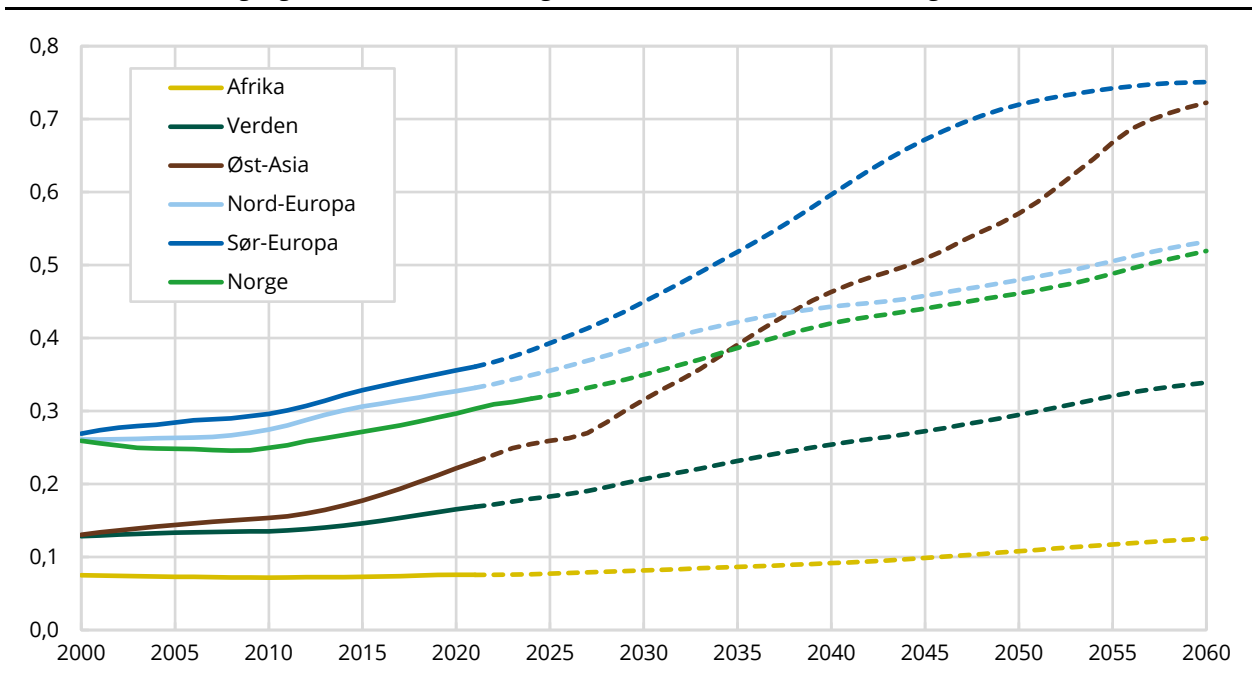
er relativt høy, forventes en mye svakere økning i forsørgerbrøken for eldre gjennom hele dette århundret.

Figur 1.11 Forsørgerbrøken for unge og eldre, registrerte tall 1950-2024 og fremskrevne tall 2025-2060, i tre alternativer

¹ Forsørgerbrøk er antall barn (0-19 år) eller antall eldre (65+ år) delt på antall personer i yrkesaktiv alder (20-64 år).
Kilde: Statistisk sentralbyrå

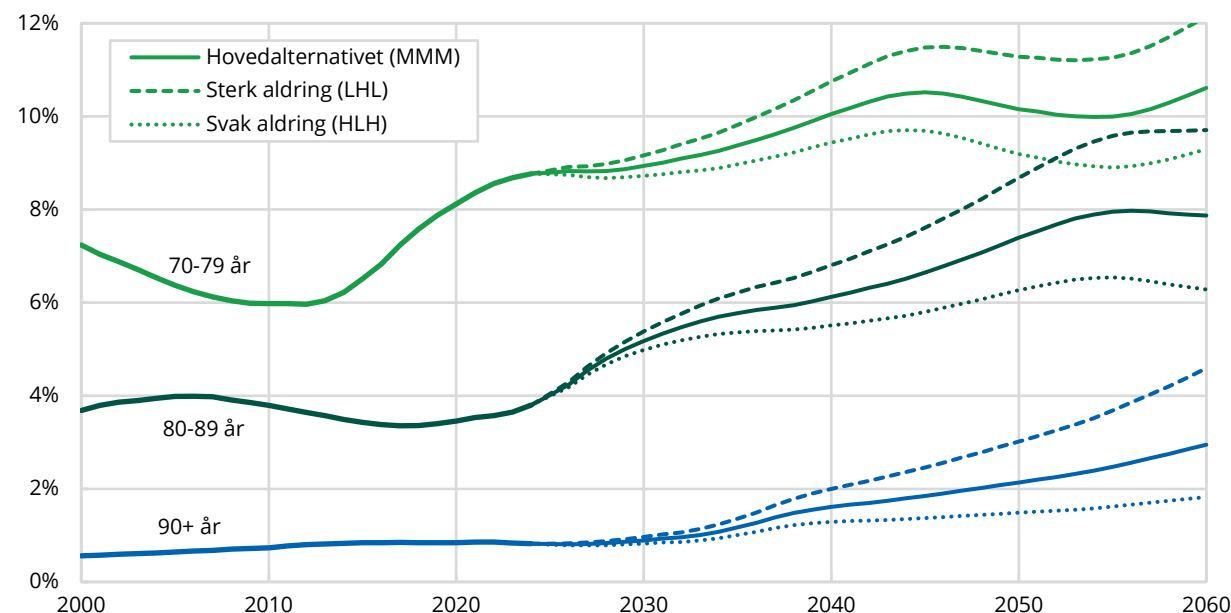
Figur 1.12 Forsørgerbrøken for eldre, registrerte tall 2000-2021 og fremskrevne tall 2022-2060 for utvalgte deler av verden og registrerte tall 2000-2024 og fremskrevne tall 2025-2060 for Norge¹

Kilde: FN og Statistisk sentralbyrå

Figur 1.13 viser antallet og andelen av befolkningen i de øverste aldersgruppene, registrerte og framskrevne tall fra hovedalternativet og alternativene med sterk og svak aldring. Figuren viser at det vil være en tydelig økning i andelen 80-89-åringene og andelen over 90 år, uansett hvilket alternativ vi ser på. Økningen i antall og andel 80-89-åringene skyter fart etter 2025, når de store etterkrigskullene når denne aldersgruppen. De store etterkrigskullene passerer 90 år i midten av 2030-tallet.

Figur 1.13 Andel (øverst) og antall (nederst) av befolkningen som tilhører de øvre aldersgruppene, registrerte tall 2000-2024 og framskrevne tall 2025-2060, i tre alternativer

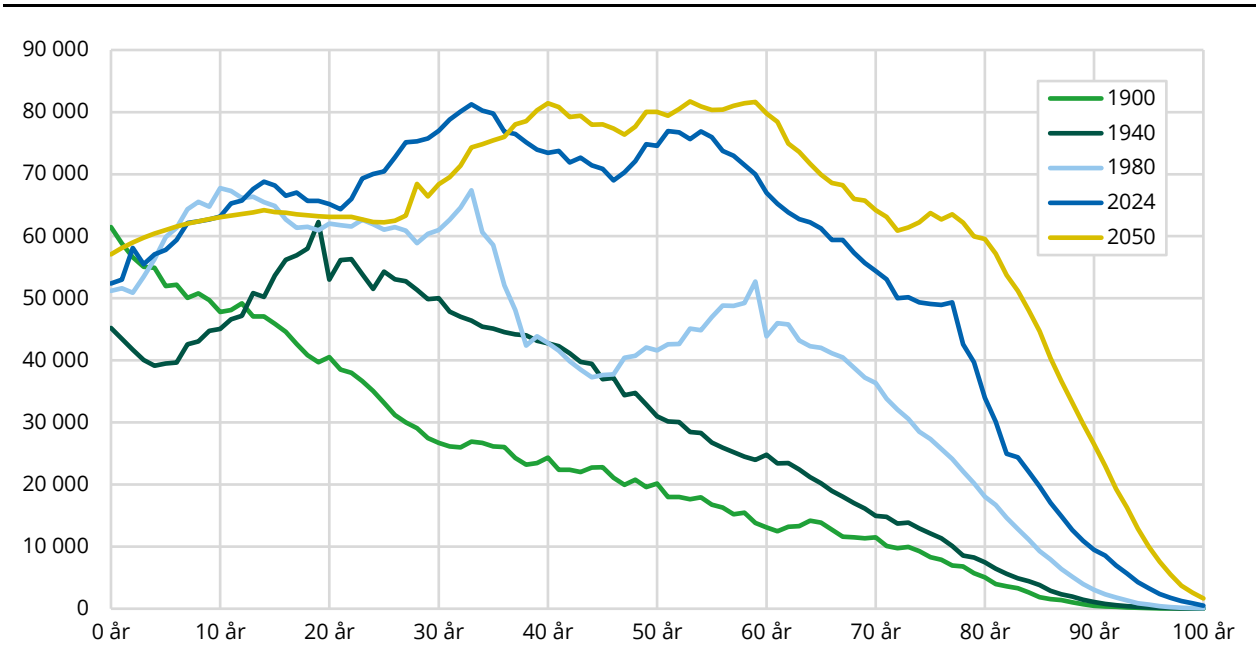

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Aldersfordelingen er i endring

Gjennomsnittsalderen i Norge har økt hvert år vi har tilgjengelig data. Ved inngangen til 2024 hadde befolkningen en gjennomsnittsalder på 41,3 år. Siden 2020 har gjennomsnittsalderen i befolkningen økt med nesten ett år. I løpet av samme periode har vi observert en nedgang på nesten 25 000 i antall barn under 10 år, mens antallet personer i alderen 80-89 år har økt med 25 000, og det er også her vi finner de største økningene i prosent. Figur 1.14 viser befolkningens aldersfordeling i utvalgte år fra 1900, samt den framskrevne fordelingen i hovedalternativ i 2050. I over et århundre har antallet av Norges yngste innbyggere knapt endret seg. I de eldre aldersgruppene ser vi imidlertid en tydelig vekst.

Figur 1.14 Aldersfordelingen i befolkningen for utvalgte år, registrerte og fremskrevne tall, hovedalternativet (MMM)

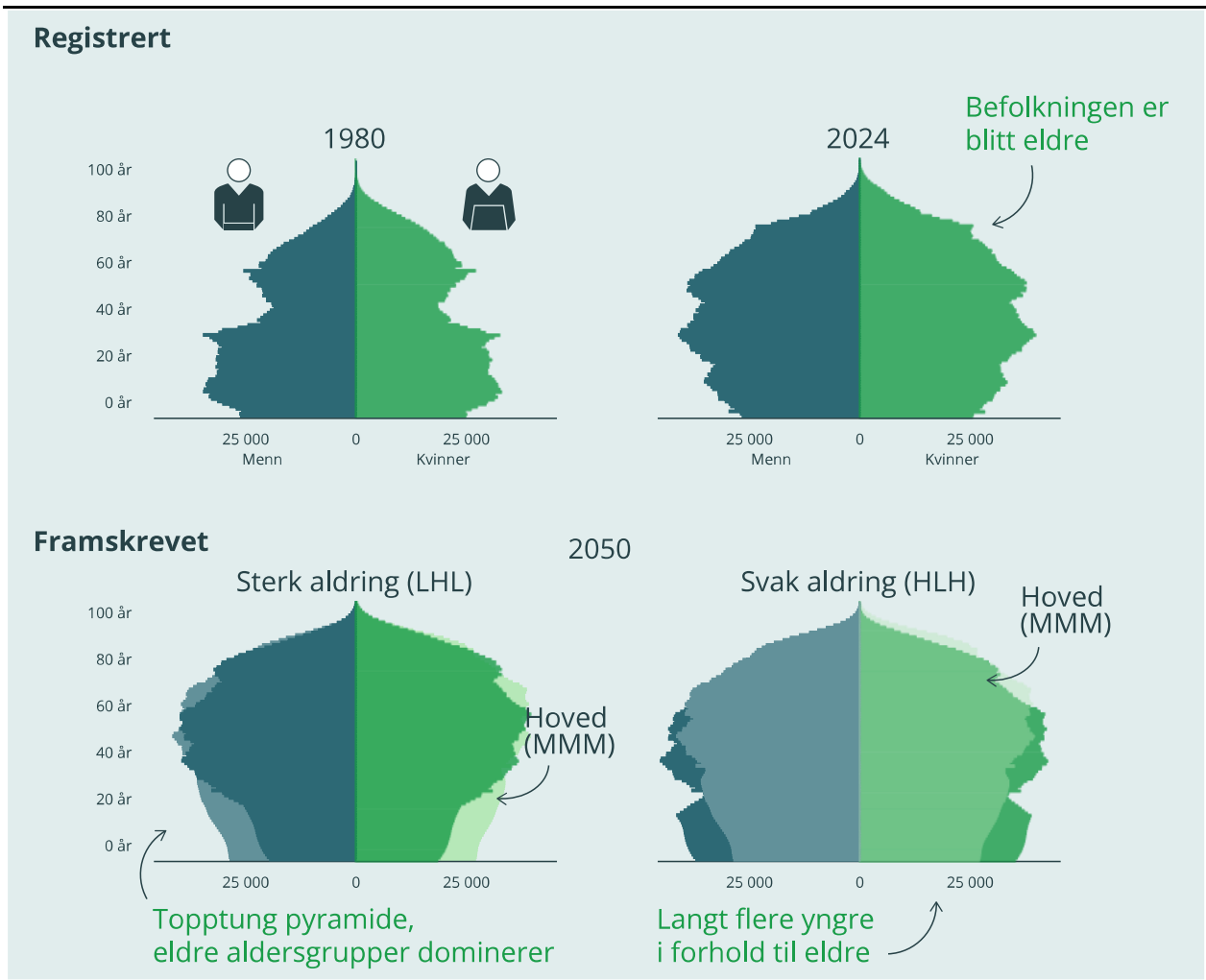
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 1.14 demonstrerer også størrelsesulikhetene mellom fødselskull. For 2024 (mørk blå) ser vi en topp ved alder 77. Dette representerer 1946-kohorten, som er den største fødselskohorten født i Norge. Denne toppen kan også ses i 1980 (ved alder 33). Denne kohorten var den største i 1950- og 60-årene, frem til innvandring og dødelighet gjorde at 1969-kohorten ble størst. I dag er det 1990-kohorten som er størst. I de kommende tiårene vil 1990-kohorten forbli størst frem til 2009-kohorten til slutt blir større når 2009-kohorten er fødselskohorten som ble født da fruktbarheten sist hadde en topp.

Befolkningspyramiden for Norge over tid

Figur 1.15 viser fire forskjellige befolkningspyramider. Den første pyramiden (øverst til venstre) viser alders- og kjønnsfordelingen for befolkningen for 44 år siden, i 1980. Vi observerer de kohortspesifikke toppene som er nevnt ovenfor. Mer påfallende er imidlertid strukturen i ung alder. Pyramiden har en bred base og en smal topp. Dagens alderspyramide (øverst til høyre) viser at befolkningen er blitt betraktelig eldre – men at vi fortsatt er nokså få i de aller eldste aldersgruppene. Ser vi på år 2050 (nederst), er det tydelig at aldersstrukturen varierer avhengig av hvilke forutsetninger vi bruker for fruktbarhet, dødelighet og innvandring, selv om alle alternativer viser uttalt aldring i tiden som kommer. Hovedalternativet (MMM) er vist i begge de nederste figurene. I dette alternativet er det flere eldre enn i alternativet for svak aldring (HLH, vist lengst til høyre), hvor det er langt flere yngre enn eldre. I motsetning til dette viser alternativet for sterk aldring (LHL, vist lengst til venstre), en svært topptung pyramide. De eldste aldersgruppene dominerer, basen er veldig smal og det er få personer i de yngre aldersgruppene.

Figur 1.15 Befolkningspyramider, registrert 1980 og 2024, framskrevet 2050 i tre alternativer

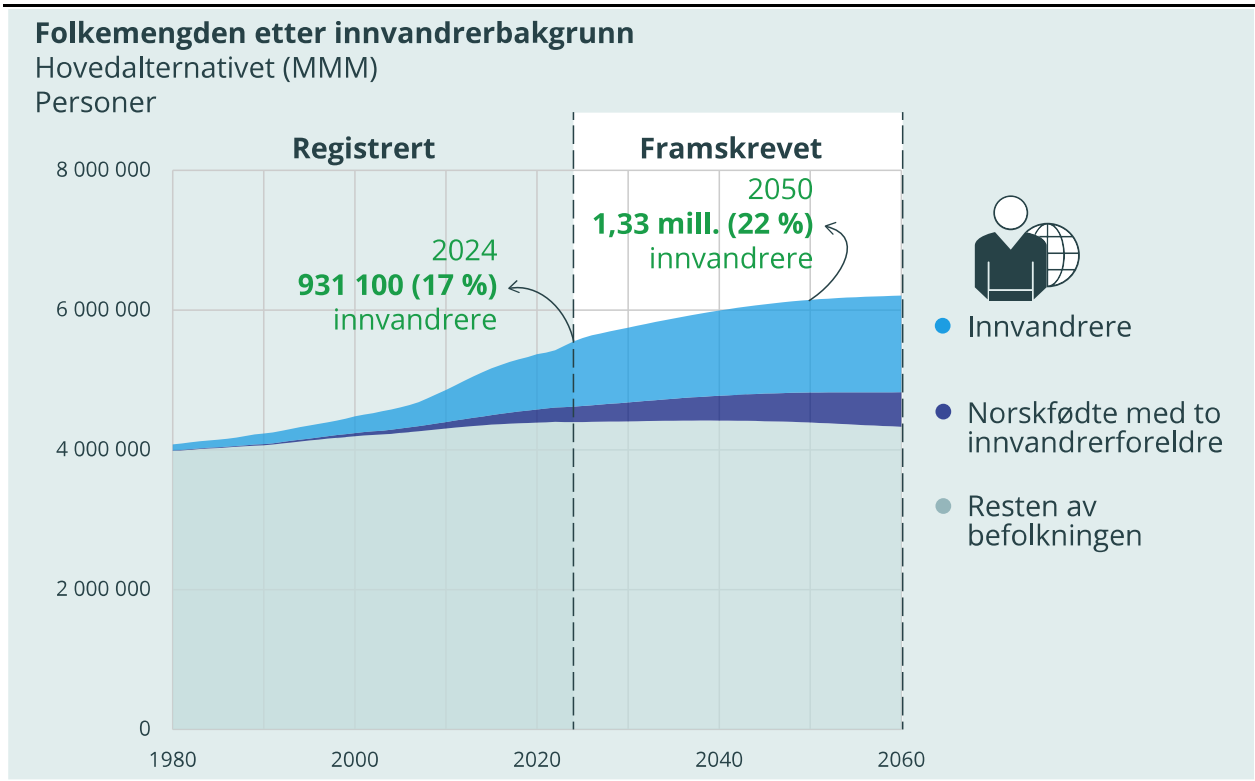
Kilde: Statistisk sentralbyrå

1.3. En større, mer etablert og eldre innvandrerbefolkning framover

I hovedalternativet for befolkningsframskrivingene (MMM) har vi antatt høyere innvandring enn utvandring gjennom hele framskrivingsperioden. Dette bidrar til en økning i antall innvandrere i Norge. Figur 1.16 viser befolkningen etter innvandrerbakgrunn i hovedalternativet. Innen 2050 vil antallet innvandrere øke fra rundt 931 100 i dag til nær 1,33 millioner i hovedalternativet. Dette tilsvarer en økning på over 40 prosent. I løpet av samme periode forventer hovedalternativet at antallet norskfødte med to innvandrerforeldre vil nesten doble seg, fra rundt 221 000 i dag til omtrent 430 000 i 2050.

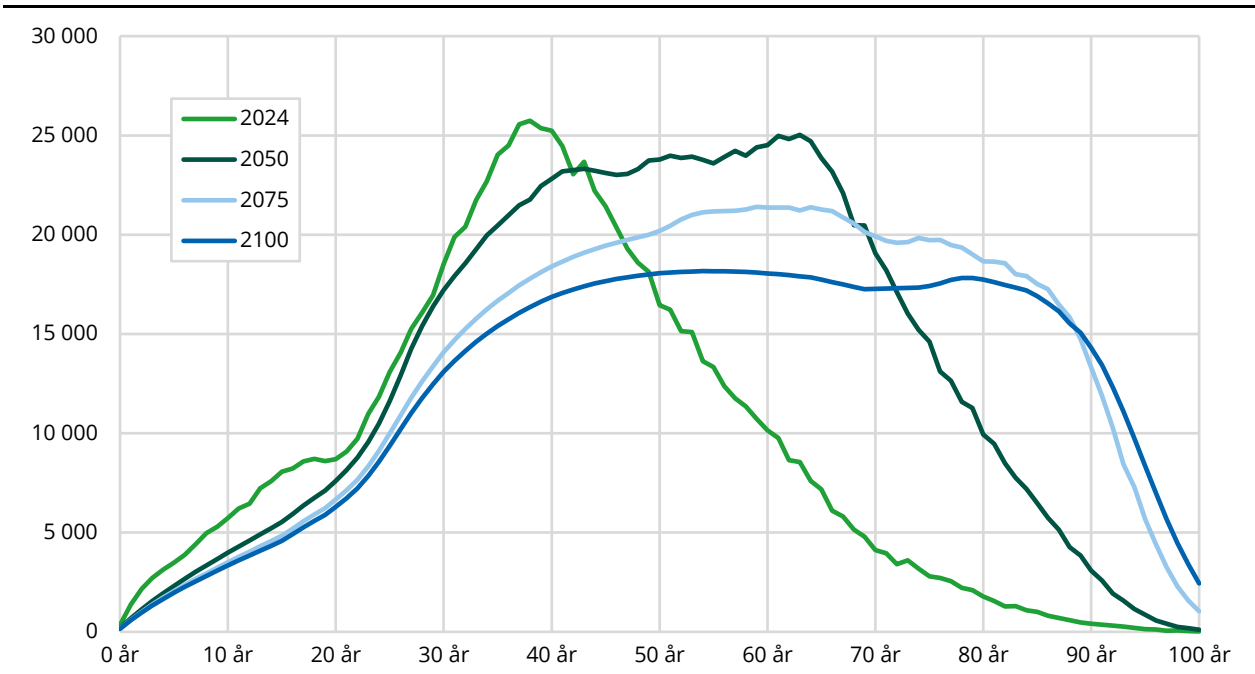
Jo lenger en person har bodd i Norge, desto mindre sannsynlig er det at personen vil utvandre. Som en konsekvens ser vi en gradvis økning i antall innvandrere med lang botid. I dag har 33 prosent av innvandrerne bodd i Norge i mer enn 15 år. Innen 2050 forventer hovedalternativet at denne andelen har doblet seg til 67 prosent, mens andelen forventes å være så høy som 72 prosent innen 2070. I tråd med den gradvise overgangen til en mer etablert innvandrerbefolkning med lengre botid, forventes antallet innvandrere i eldre aldersgrupper å øke. Den framskrevne høyre skiftet i aldersprofilen for innvandrerbefolkningen vises i Figur 1.17. I hovedalternativet (MMM) er befolkningsveksten blant innvandrere i Norge begrenset til aldersgrupper over 40 år i 2050, og over 50 år innen 2100. Figur 1.18 viser at flertallet av eldre innvandrere vil ha bakgrunn fra Asia, Afrika, Sør- og Mellom-Amerika eller Øst-Europa utenfor EU.

Figur 1.16 Befolkningen i tre grupper etter innvandringsbakgrunn, registrerte tall 1980-2024 og framskrevne tall 2025-2060, hovedalternativet (MMM)

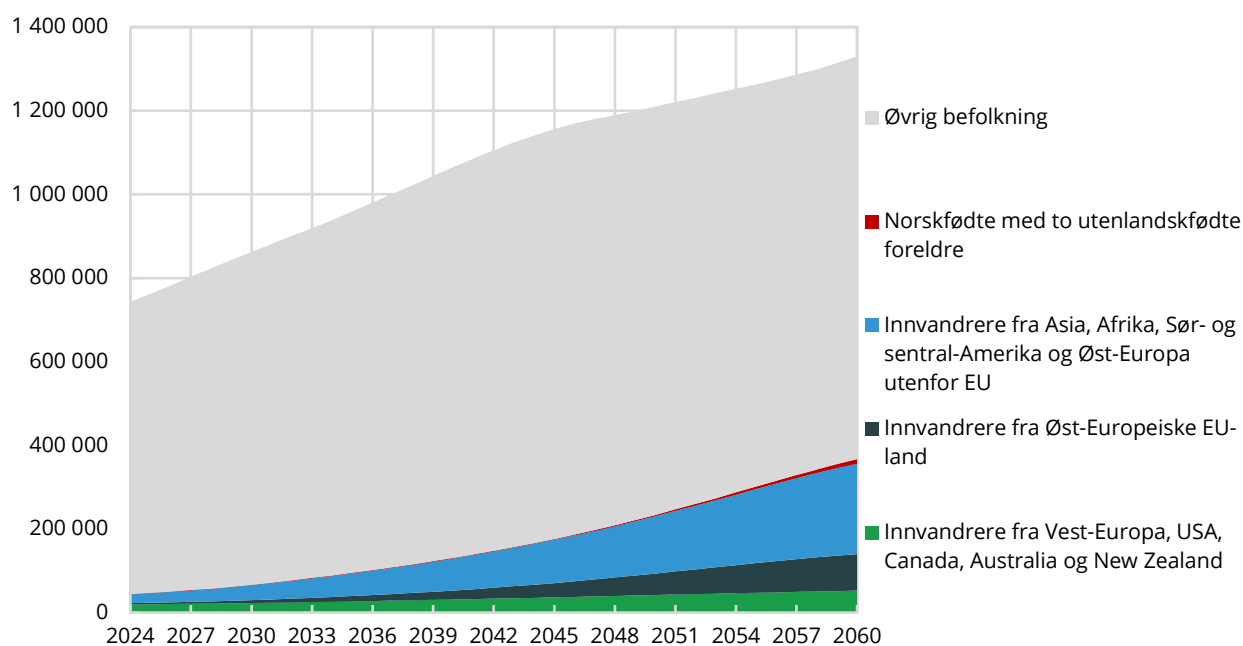
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 1.17 Innvandrere i Norge etter alder, registrerte tall 2024 og fremskrevne tall for 2050, 2075 og 2100, hovedalternativet (MMM)

Kilde: Statistisk sentralbyrå

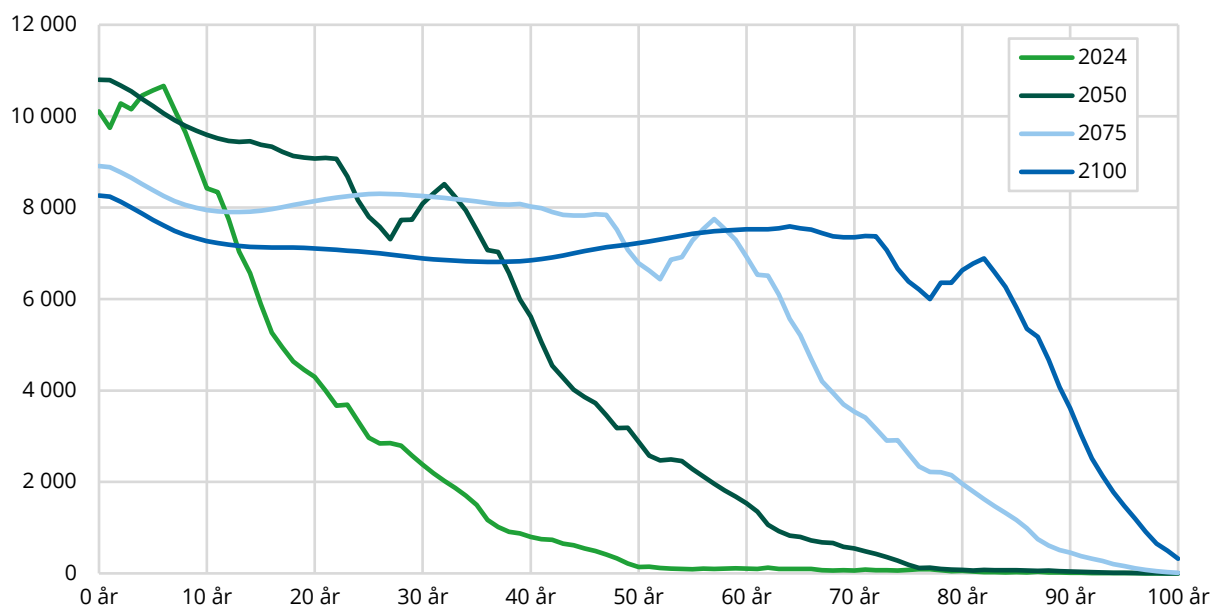
Figur 1.18 Antall i befolkningen som er 70 år eller eldre etter innvandringsbakgrunn, registrerte tall for 2024 og framskrevne tall for 2025-2060, hovedalternativet (MMM)

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 1.19 viser den framskrevne endringen i aldersfordelingen til barn av innvandrere. I dag er barn av innvandrere en ung gruppe i Norge, men over de neste tiårene vil denne gruppen bli eldre og det vil bli en sterk økning av barn av innvandrere i arbeidsfør alder. Mot slutten av århundret vil gruppen også øke i antall blant de høyere aldersgruppene i befolkningen.

Figur 1.19 Norskfødte barn med to utenlandskfødte foreldre i Norge etter alder, registrerte tall for 2024 og framskrevne tall for 2050, 2075 og 2100, hovedalternativet (MMM)

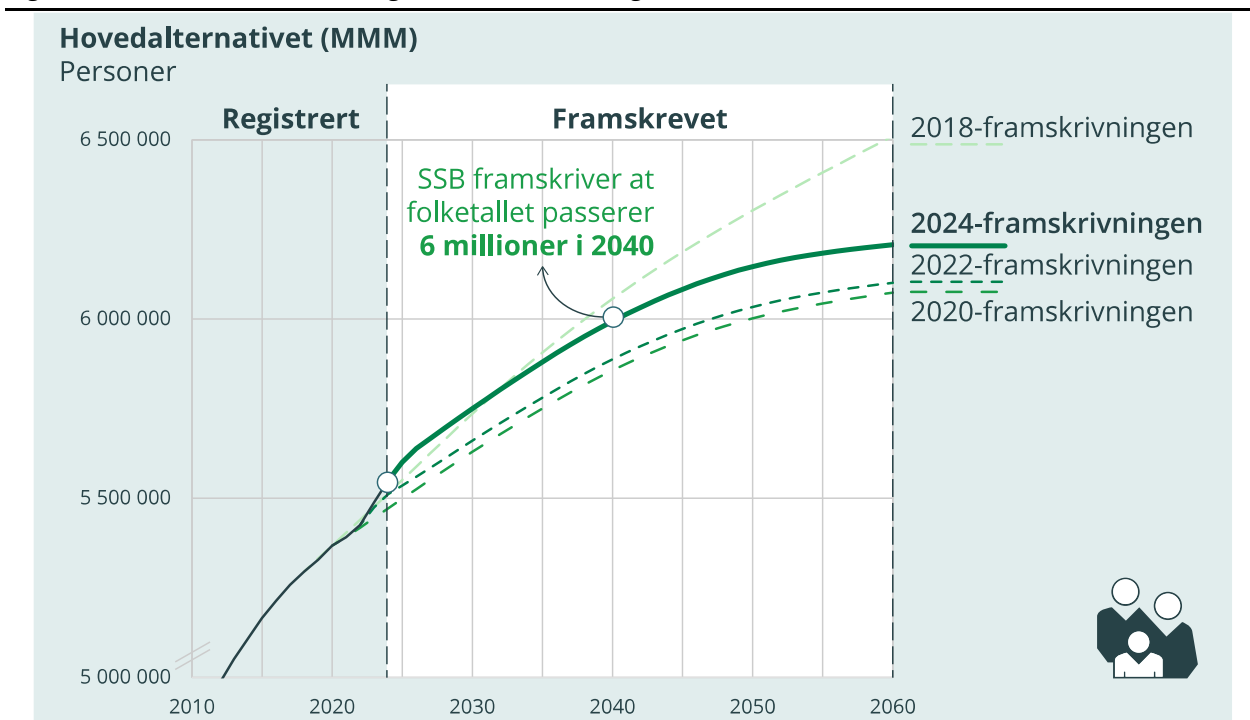

Kilde: Statistisk sentralbyrå

1.4. Endringer fra tidligere framskrivinger

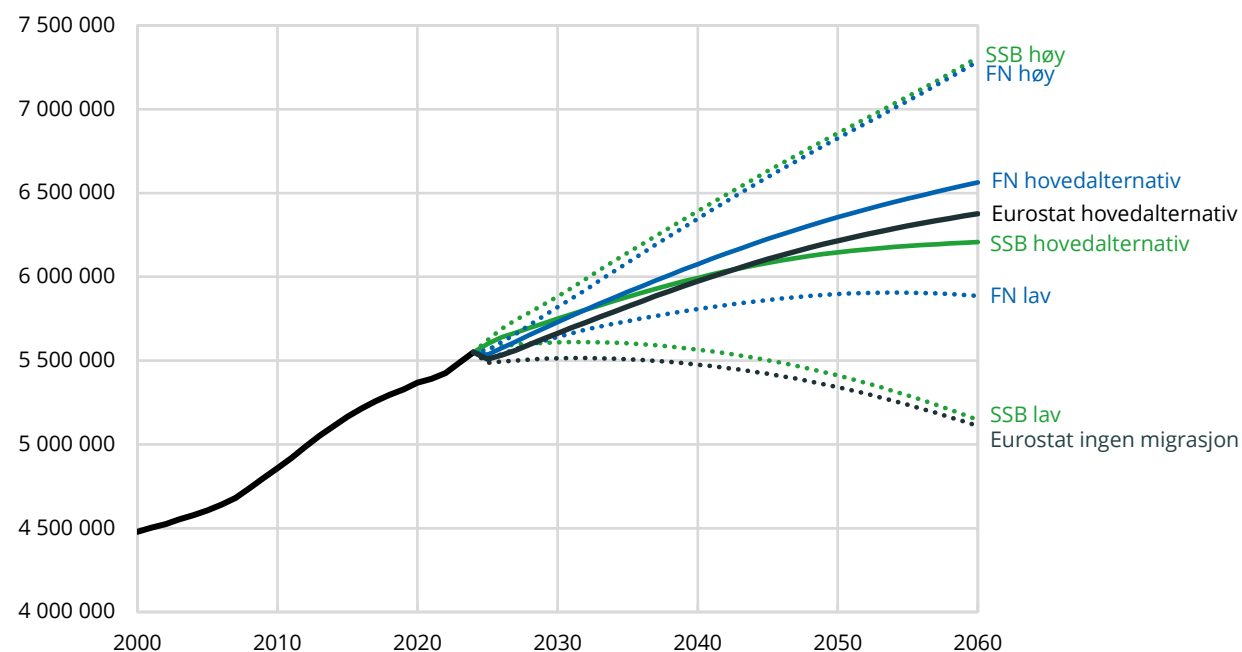
Figur 1.20 viser hvordan hele befolkningen i hovedalternativet i framskrivningen i 2024 skiller seg fra tidligere framskrivinger. Den framskrevne befolkningen i 2024 er betydelig lavere enn den i 2018. Den framskrevne befolkningsveksten i årets framskriving er noe høyere enn de i 2020 og 2022. Dette er hovedsakelig grunnet høyere framskrevet innvandring på både kort og lang sikt i 2024-framskrivningen. De langsiktige forutsetningene for forventet levealder og fruktbarhet er lavere i 2024-framskrivningen enn i 2022-framskrivningen. I årets framskriving forventer vi at befolkningen når 6 millioner i 2040.

Figur 1.20 Framskrevet befolkning fra 2018, 2020, 2022 og 2024

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Hvis vi sammenlikner SSBs befolkningsframskriving fra 2024 med befolkningsframskrivinger for Norge laget av FN (2022) og Eurostat (2023), ser vi at befolkning på lang sikt i vårt hovedalternativ er lavere enn hovedalternativene fra FN og Eurostat (se figur 1.21). I 2050 er FNs framskriving at Norges befolkning vil være på 6.4 millioner, mens Eurostat framskriver en befolkning på cirka 6.2 millioner. At disse framskrivingene er høyere enn SSBs forklares i all hovedsak av høyere nettoinnvandring i FN og Eurostats tall. Både FN og Eurostat framskriver noe lavere fruktbarhet på lang sikt, og lavere langsiktig forventet levealder for menn enn i SSBs framskriving.

Figur 1.21 Befolkningen i Norge, registrerte tall 2000-2024 og framskrevne 2025-2060 for SSB, FN og Eurostat¹

¹FNs (2022) framskrivinger er hovedalternativ, høy og lav fruktbarhet. Eurostat (2023) har bare et alternativ (ingen migrasjon) i tillegg til hovedalternativet.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

1.5. Usikkerhet

Alle tall fra befolkningsframskrivingene og den framtidige sammensetningen av befolkningen er usikre. Som vist i figur 1.1, øker denne usikkerheten jo lenger inn i fremtiden vi ser. Likevel er noen deler av befolkningsframskrivingene mer sikre enn andre. Usikkerheten avhenger i stor grad av hvor mye vi kan ta i bruk kunnskap om dagens befolkning. For eksempel gjør kunnskap om dagens store og små alderskull at vi ganske sikkert kan slå fast at tallet på eldre og tallet på døde vil øke i fremtiden, fordi de store fødselskullene fra etterkrigstiden har begynt å komme inn i de eldste aldersgruppene. På den andre siden kan vi i liten grad bruke informasjon om dagens norske befolkning når vi lager forutsetninger om framtidig innvandring. Disse forutsetningene er dermed ekstra usikre, og analyser av hvordan tidligere framskrivinger har truffet viser at avvikene ofte er spesielt store når det gjelder innvandring. Det betyr at framtidig fruktbarhet, levealder og utvandring blir annerledes enn vi har forutsatt. At framskrivingene spriker mellom de ulike alternativene, illustrerer hvor mye som avhenger av forutsetningene som ligger til grunn for framskrivingene. Usikkerhet og flere detaljer om alternativene er nærmere omtalt i kapittel 8 i Thomas og Tømmerås (2024).

Slik traff framskrivingen fra 2022

Det er to år siden forrige framskriving, og vi kan derfor sammenlikne to år av framskrivingen med registrerte tall. I hovedalternativet underestimerte framskrivingen befolkningen med 14 000 det første året, og med 25 000 det andre året. Det totale avviket ved 1. januar 2024 var dermed på cirka 39 000 personer. Hovedgrunnen til avviket er at framskrivingen underestimerte innvandringen til Norge, som var svært høy på grunn av flyktninger fra Ukraina som kom i 2022 og 2023. Forskjellene i antall døde, fødte og utvandring var mye mindre. Vi framskrev 3 200 flere fødsler i 2022 og 2 600 i 2023. SFT var fremskrevet til 1.5 i 2022 og 1.49 i 2023, men endte på 1.41 i 2022 og 1.40 i 2023. Antallet døde ble underestimert med 3 600 i 2022 og 1 500 i 2023. Særlig for 2022 kompenseres underestimeringen i døde for overestimeringen av fødte for den totale befolkningen. Utvandringen var lavere enn fremskrevet i begge årene, mens 2 700 i 2022 og 3 100 i 2023.

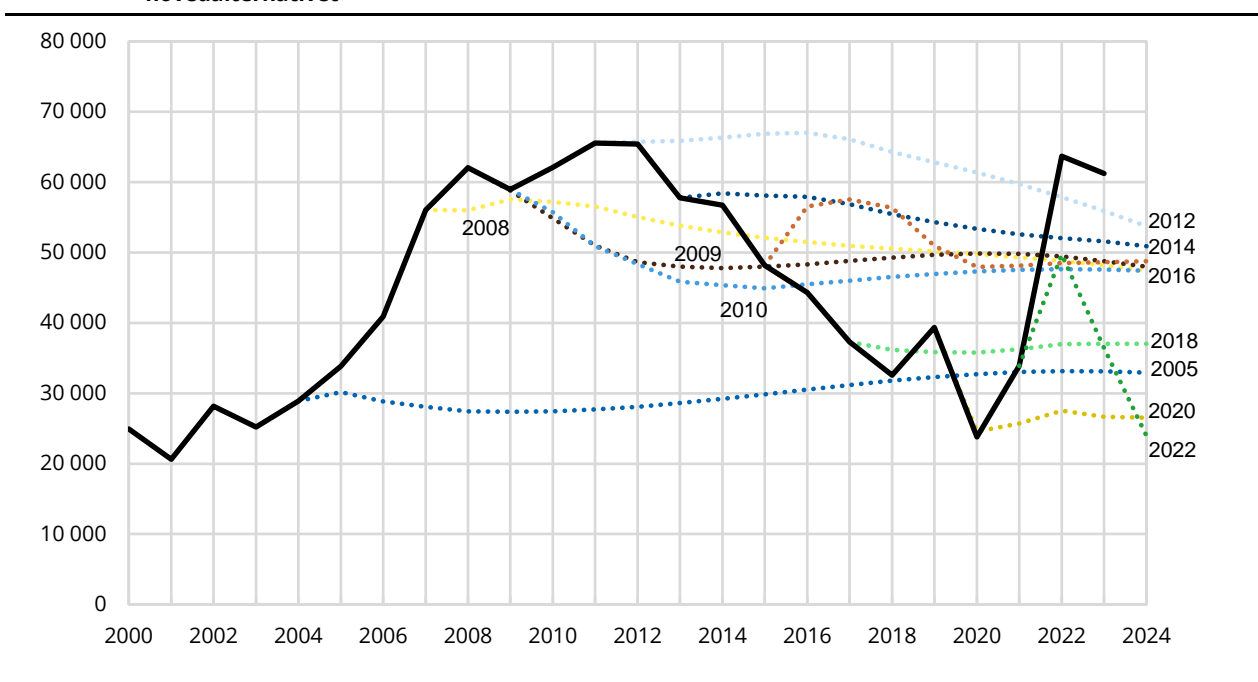
Tabell 1.3 Framskrivningen i 2022, sammenlikningen av framskrevne og registrerte tall 2022 og 2023¹

	2022			2023		
	Framskrevet	Registrert	Avvik	Framskrevet	Registrert	Avvik
Født	54 700	51 480	3 207	54 600	51 980	2 606
Døde	42 200	45 774	-3 560	42 300	43 803	-1 492
Innvandring	67 100	90 475	-23 349	55 100	86 589	-31 467
Utvandring	29 900	32 536	-2 661	31 000	34 011	-3 052
Befolkningsvekst	49 800	63 714	-13 994	36 400	61 219	-24 775
Folketall ved årsslutt	5 475 000	5 488 984	-13 994	5 511 400	5 550 203	-38 769

¹ Innvandringer og utvandringer ekskluderer personer som inn- og utvandrer samme kalenderår. Tallene er derfor ikke direkte sammenliknbare med tallene som er offisiell statistikk. Befolkningsvekst er definert som vekst fra ett år til det neste. Tallene er avrundet for å understreke usikkerheten.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 1.22 viser befolkningsveksten i Norge, registrert og framskrevet i hovedalternativet for framskrivningene publisert siden 2005. Befolkningsveksten som ble framskrevet i 2005 var konsekvent lavere enn registrert vekst, hovedsakelig på grunn av den uforutsette økningen i innvandring som følge av EUs utvidelse mot Øst-Europa. Hvis vi ser bort fra den høye økningen i innvandring knyttet til ukrainske flyktninger, har framskrivningene fra årene mellom 2008 og 2018 vanligvis vært for høye. Dette skyldes i stor grad at forutsetningene for fruktbarhet og innvandring var for høye. De kort-siktige effektene av reiserestriksjoner under COVID-19 førte til en kraftig nedgang i befolkningsveksten i 2020, mens den store tilstrømmingen av ukrainere i 2022 og 2023 førte til en større økning i befolkningsveksten enn forventet. Tidspunktet og effekten av slike sjokk er ekstremt vanskelige å forutsi. I fravær av fremtidige sjokk, er det sannsynlig at den årlige befolkningsveksten vil bevege seg nærmere nivåene antatt i tidligere framskrivingsrunder.

Figur 1.22 Befolkningsvekst i absolutte tall, registrerte (sort linje) og framskrevne tall 2005-2022, hovedalternativet¹

¹Årene i figuren refererer til publiseringen av de respektive framskrivningene.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

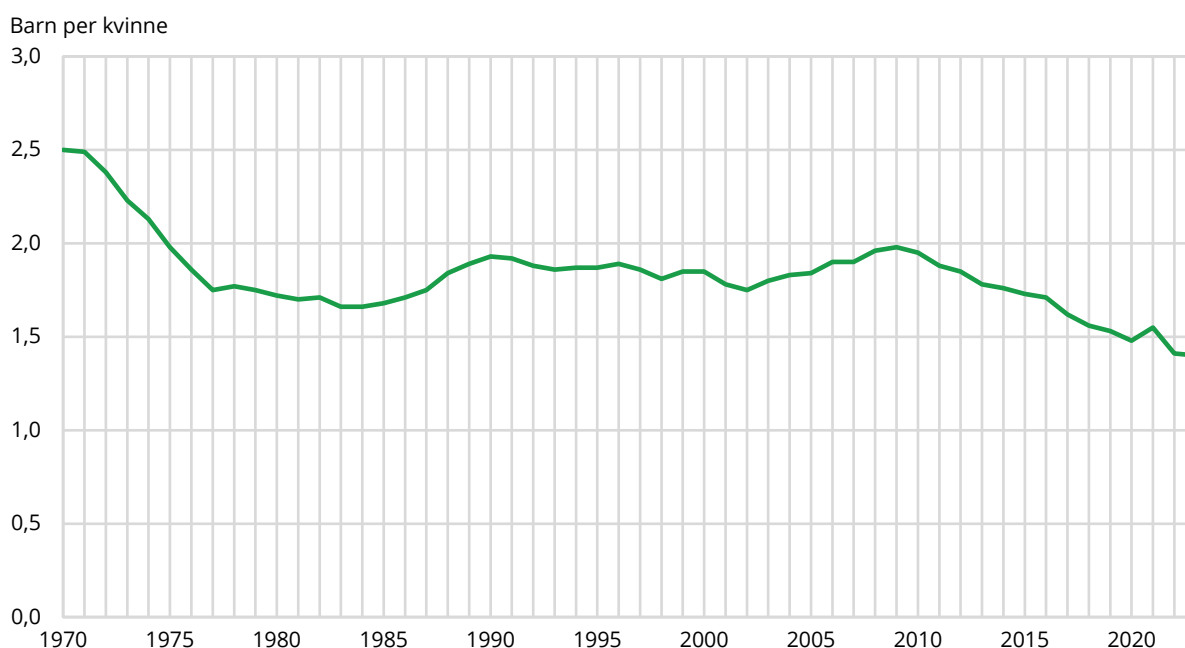
2. Fruktbarhet

I dette kapitlet beskrives utviklingen av fruktbarheten i Norge kort, og forutsetningene for fruktbarhet brukt i BEFINN-modellen i befolkningsframskrivingene forklares i korte trekk. For en mer detaljert gjennomgang utviklingen av fruktbarheten i Norge, slik som innvandreres fruktbarhet, barnløshet og alder ved (første) fødsel for forutsetningene i årets nasjonale befolkningsframskrivinger, se kapittel 4.1 og 5 i Thomas og Tømmerås (2024).

2.1. Utviklingen i fruktbarhet i Norge

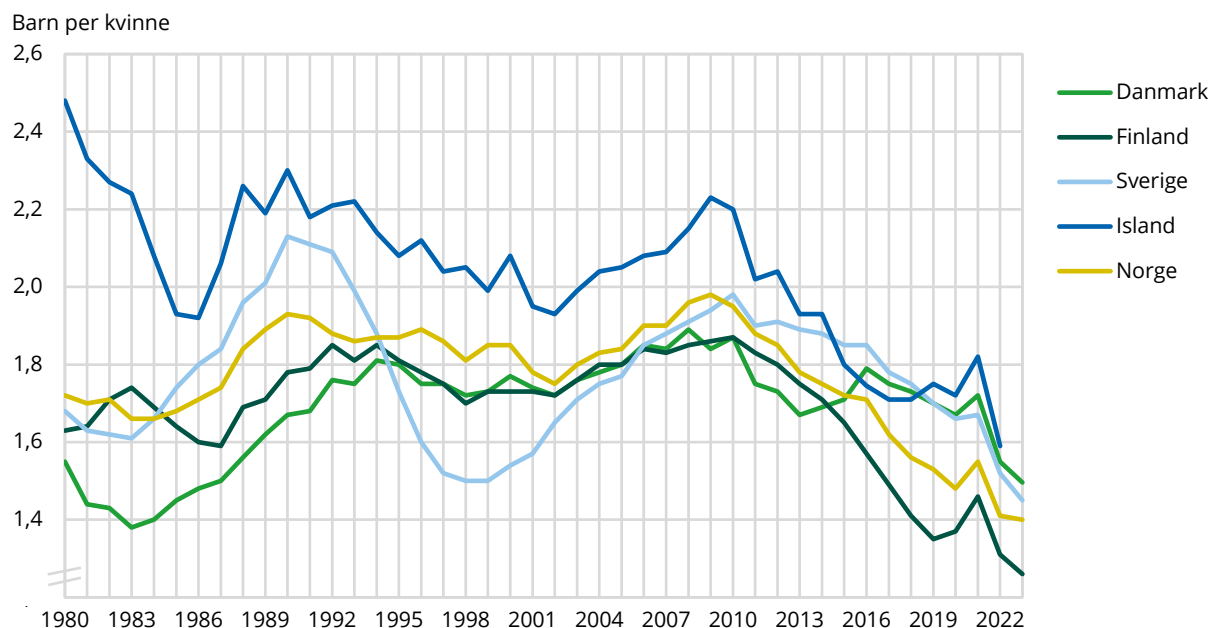
Siden begynnelsen av 1970-tallet har samlet fruktbarhetstall (SFT, det vil si periodefruktbarheten) i Norge variert mellom 1,5 og 2,0 barn per kvinne (figur 2.1). På begynnelsen av 2000-tallet opplevde Norge en jevn økning i SFT fra 1,75 barn per kvinne i 2002 til 1,98 – nær to barn per kvinne – i 2009. På dette tidspunktet var fruktbarhetsnivået i Norge blant de høyeste i Europa og vi må helt tilbake til 1975 for å finne liknende nivåer. I årene siden 2009 har fruktbarhetsnivået imidlertid sunket hvert år, og i 2020 hadde SFT gått ned til 1,48 barn per kvinne, det laveste som noen gang er registrert i Norge. I 2021 økte fruktbarheten noe, med en SFT på 1,55, men sankt ytterligere til 1,41 i 2022 og stabiliserte seg på 1,40 i 2023 (1,41 hvis vi tar ut ukrainske kvinner fra utregningen).

Figur 2.1 Samlet fruktbarhetstall for Norge, 1970-2023

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Nedgangen i fruktbarhet er ikke et særnorsk fenomen. Sammenliknet med de andre nordiske landene kan man se et liknende mønster i utviklingen, som vist i figur 2.3. De fleste av de nordiske landene har hatt en nedgang i fruktbarhet de siste ti årene, der særlig Sverige og Danmark har opplevd store fall i SFT de to siste årene. Finland har fortsatt den laveste fruktbarhetsraten på 1,26.

Figur 2.3 Samlet fruktbarhetstall i de nordiske landene, 1980-2023

Kilde: Statistisk sentralbyrå, SCB, Danmarks statistikk, Statistikcentralen, Hagstofa Islands

2.2. Datagrunnlag

Vi bruker observerte tall fra SSBs befolkningsstatistikk for å beregne grunnlinjen for fruktbarheten til ulike undergrupper av kvinner etter alder, landgruppe og botid. Datagrunnlaget er beskrevet i detalj i Thomas og Tømmerås (2024).

2.3. Forutsetninger for fruktbarhet

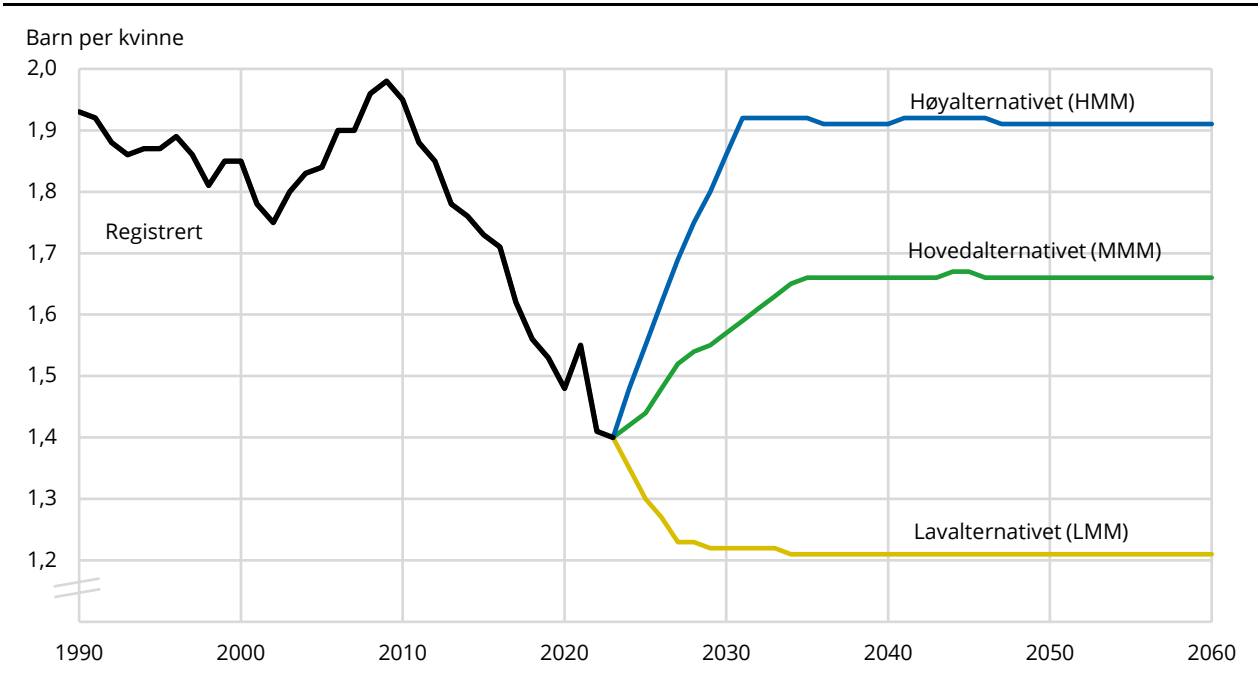
Fruktbarheten fremskrives ved hjelp av aldersavhengige fruktbarhetsrater for 16 ulike grupper. Majoritetsbefolkningen inkludert norskfødte kvinner med innvandrermodre, og rater for 15 ulike grupper for innvandrerkvinner etter alder, botid og landgruppe. En større gjennomgang av hvordan dette gjøres finnes i hovedrapporten på engelsk (Thomas og Tømmerås 2024). Vi lager forutsetninger for fruktbarhet på kort og lang sikt ved hjelp den historiske utviklingen av fruktbarheten i Norge og internasjonalt samt ved hjelp av en ekspertgruppe bestående av forskere innen fruktbarhet².

Vi antar at den fremtidige fruktbarheten i Norge gradvis vil øke fra de historisk lave nivåene som observeres i dag (1,4 barn per kvinne) som vist i figur 2.4. Dette gjenspeiles i en antatt langsiktig fruktbarhet (SFT) på 1,66 i hovedalternativet. Det bør bemerkes at etter hvert som vi beveger oss videre i framskrivingsperioden, vil den framskrevne fruktbarheten nærme seg kohortfruktbarhet, og at på lang sikt fremskriver vi altså at kvinner får cirka 1,66 barn i snitt. Nedgangen i kvinner som får tre eller flere barn, og en økning i barnløshet, understøtter hvorfor vi ikke forventer at fruktbarhetsnivåene vil vende tilbake til sine tidligere høyder eller nå den nåværende fullførte kohortfruktbarheten på 1,9 (barn per kvinne for kohorten født i 1978). Det er også slik at ingen andre sammenliknbare land har kommet seg tilbake til så høye SFT-nivåer. Vi lager også lave og høye fruktbarhetsalternativer og spennet mellom disse alternativene illustrerer den antatte graden av usikkerhet

² Årets referansegruppe har bestått av (i alfabetisk rekkefølge med tilknyttet institusjon i parentes): Janna Bergsvik (SSB), Lars Dommermuth (SSB), Siri Eldevik Håberg (FHI), Øystein Kravdal (FH), Trude Lappegård (UiO).

rundt fruktbarhetsframskrivingene. SFT på lang sikt ligger i lavalternativet på 1,21 og i høyalternativet 1,91 barn per kvinne.

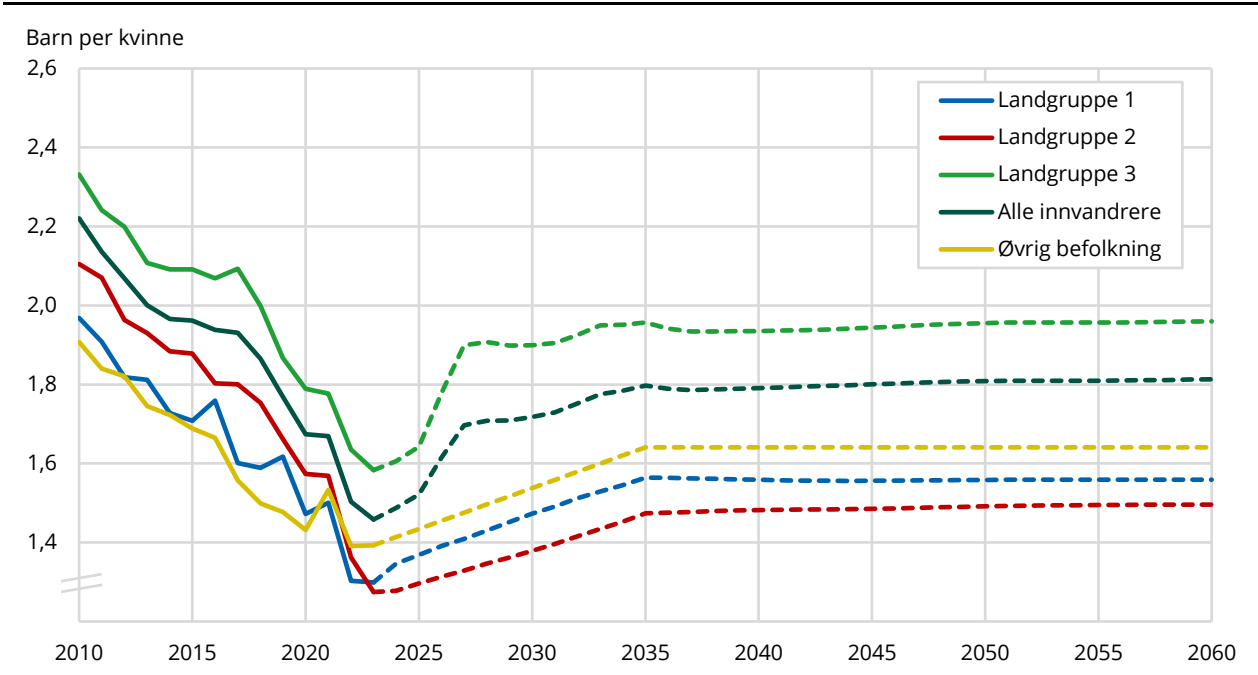
Figur 2.4 Samlet fruktbarhetstall i Norge, registrerte tall 1990-2023 og fremskrevne tall 2024-2060, i tre alternativer

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 2.5 viser registrert og fremskrevet SFT for hovedalternativet (MMM) for de ulike gruppene. På kort sikt fremskriver vi at fruktbarheten til samtlige grupper vil synke, før en opphenting skjer for alle gruppene, men til ulike tidspunkter. Landgruppe 3 fremskrives den høyeste fruktbarheten også på sikt, mens landgruppe 1 og 2 den laveste.

Figur 2.5 Samlet fruktbarhetstall i Norge etter landgruppe, registrerte tall 2009-2023 og fremskrevet 2024-2060, hovedalternativet (MMM)

Kilde: Statistisk sentralbyrå

3. Dødelighet og levealder

I dette kapitlet beskrives utviklingen av dødelighet og levealder i Norge kort, og forutsetningene for dødelighet brukt i BEFINN-modellen i befolkningsframskrivingene forklares i korte trekk. Statistisk sentralbyrå benytter seg av en variant av Lee-Carter modellen for å framskrive dødelighet og levealder. Metoden lager dødelighetsrater etter alder og kjønn til og med år 2100. De frem-skrevne dødelighetsratene brukes også til å regne ut forventet levealder ved fødsel og gjenstående levealder ved alle aldre til og med 105 år. Dette gjøres for menn og kvinne både samlet og separat. Modellen og datagrunnlaget er beskrevet i detalj i kapittel 3 respektive 2.4 i hovedrapporten på engelsk (Thomas og Tømmerås 2024).

3.1. Datagrunnlag

Vi bruker observerte tall på antall døde og størrelsen på befolkningen fra SSBs befolkningsstatistikk. I denne framskrivingen brukes tall fra 2000-2023, hvor dødelighetsrater for hver alder og kjønn beregnes fra 0-110 år.

Boks 3.1. Forventet levealder ved fødselen og forventet gjenstående levetid

Forventet levealder ved fødselen (e_0) er et hypotetisk periodemål og refererer til det antall år en nyfødt kan forvente å leve basert på aldersspesifikke dødssannsynligheter eller -rater i et gitt kalenderår. For hvert år i framskrivingsperioden beregner vi forventet levealder ved fødselen for menn og kvinner hver for seg, og for menn og kvinner samlet.

Forventet gjenstående levetid (e_x) defineres som det gjenstående antall år en person ved en gitt alder kan forvente å leve basert på de aldersspesifikke dødssannsynlighetene for gjenstående aldre i et gitt kalenderår. Vi beregner forventet gjenstående levetid for hvert alderstrinn fram til og med 105 år, $x = [1, 105]$.

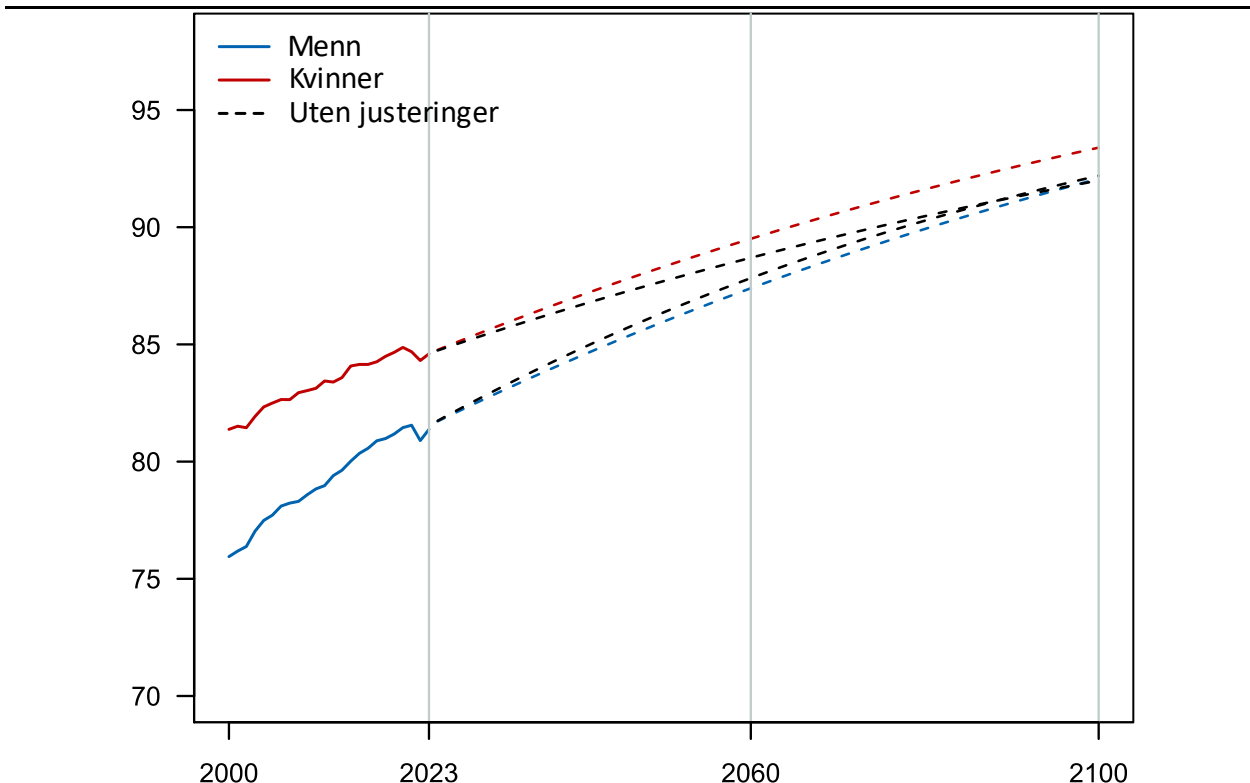
I framskrivingene er forventet levealder basert på alder ved slutten av året og ikke eksakt alder for død. Aldersdefinisjonen er derfor noe ulik i registrerte og framskrevne tall. Dette resulterer i et avvik på i underkant av et halvt år mellom historiske og framskrevne levealderstall.

3.2. Skjønsmessige vurderinger

Siden forventet levealder for menn har økt mer enn forventet levealder for kvinner de siste tiårene, vil en rent mekanisk modellbasert tilnærming til ekstrapolering av dødelighet føre til at dødsratene for menn og kvinner krysser hverandre i relativt nær fremtid. Vi anser det som usannsynlig at menn vil ha høyere forventet levealder enn kvinner i de kommende tiårene. Dette er delvis fordi vi ikke har noen bevis for at noen slik trend skjer i moderne tid i samfunn som ligner på Norge, og delvis fordi både den tidligere ulikheten mellom kjønnene og den nylige "innhenting" blant menn er knyttet til endringer i kardiovaskulær dødelighet og dødsårsaker knyttet til røyking. Siden menn i gjennomsnitt sluttet å røyke tidligere enn kvinner, antar vi at dødelighet relatert til røyking vil bidra mindre i fremtiden enn den gjorde på 1990- og 2000-tallet. En diskusjon og innarbeiding av livsstilsrelaterte effekter (f.eks. røyking, alkohol og fedme) i framskrivinger av forventet levealder i europeisk kontekst ble gitt av Janssen et al. (2021). Janssen et al. (2021) sine framskrivinger støtter, i det minste kvalitativt, den antatte reduksjonen i effekten av røyking på dødelighet i fremtiden.

Vi har dermed justert banene slik at det er omtrent to år mellom forventet levealder ved fødsel for menn og kvinner i 2060, som vist i figur 3.1. Justeringen viser seg å være effektiv for å fjerne kryssinger mellom dødsratene for menn og kvinner gjennom hele framskrivingsperioden for alle unntatt de aller eldste aldersgruppene. Les mer om dette i Thomas og Tømmerås (2024).

Figur 3.1 Framskrevet forventet levealder for menn og kvinner, registrerte tall 2000-2023 og framskrevne tall 2024-2100, hovedalternativet (MMM)

Kilde: Statistisk sentralbyrå

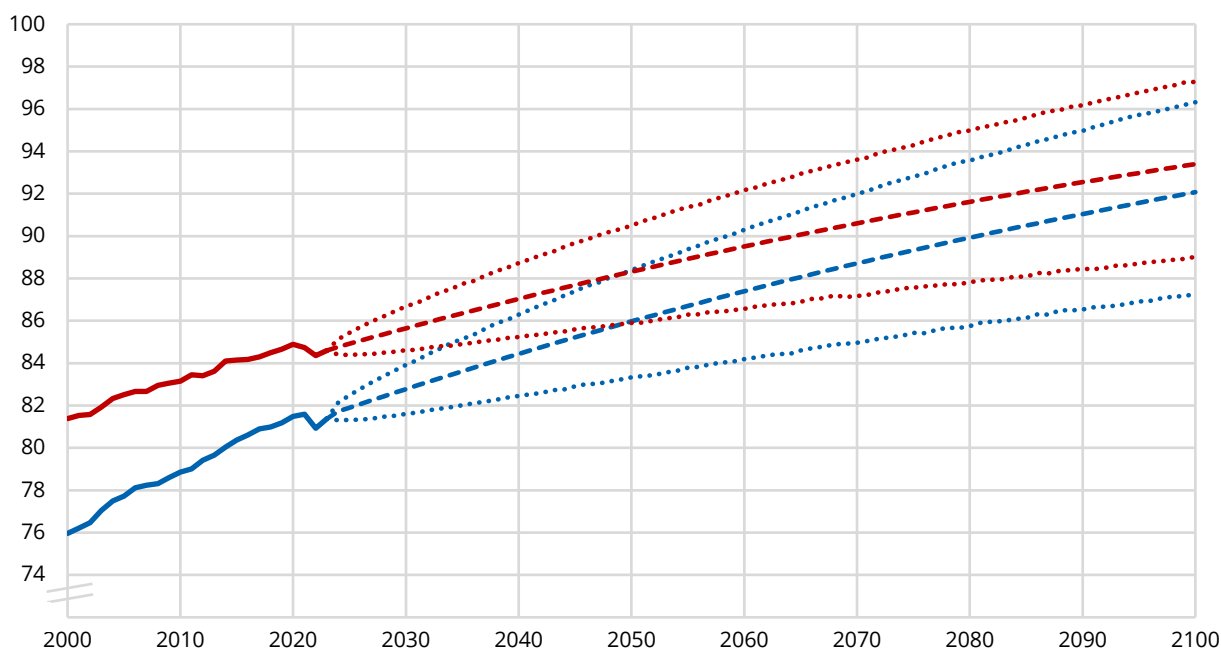
3.3. Forutsetninger om framtidig levealder og dødelighet

Det er de fremskrevne dødssannsynlighetene som brukes som forutsetning for dødeligheten i BEFINN-modellen. Dødssannsynlighetene blir regnet ut etter kjønn, ettårig alder og år i fire alternativer: Hovedalternativet (M), lav (L), høy (H) og konstant (K) forventet levealder.

Samme dødelighet er antatt for innvandrere som for majoritetsbefolkningen ettersom ulikhetene er i gjennomsnitt under ti prosent, og ulikheten i dødeligheten blir mindre med lengre botid for innvandrerne (Syse et al. 2016, Syse et al. 2018).

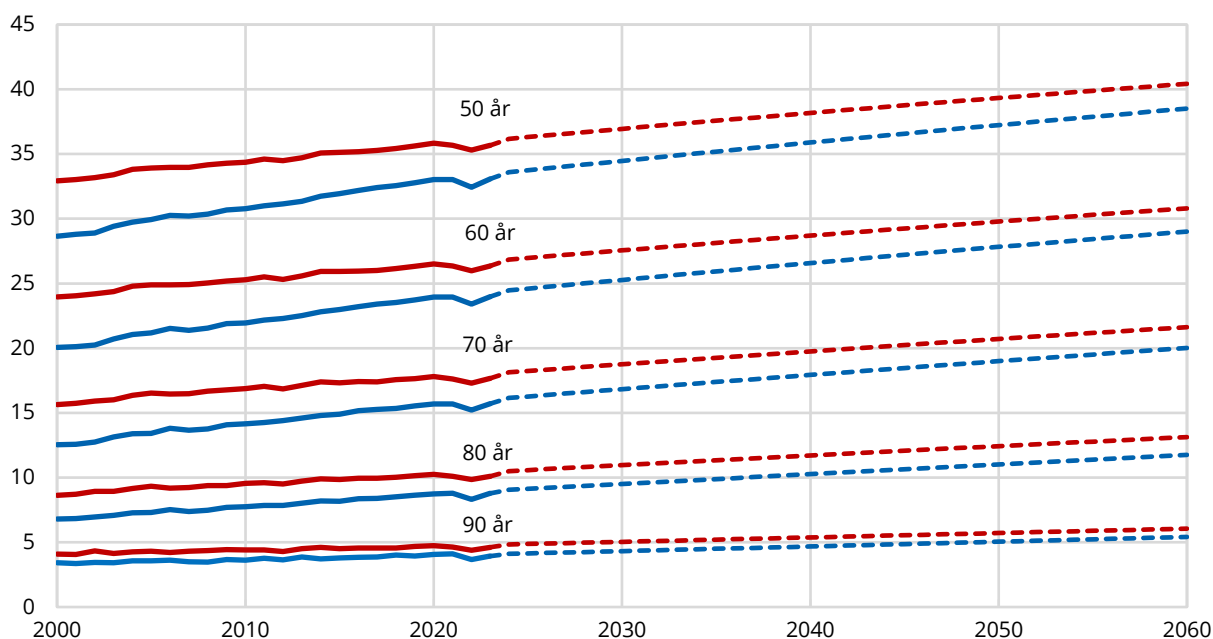
Årets framskrivinger er basert på utviklingen i dødeligheten i perioden 2000-2023. I vårt hovedalternativ øker forventet levealder ved fødsel fra 81,4 år i 2023 til 86 år i 2050 (altså 4,6 år) for menn (se figur 3.2). For kvinner forventer vi en noe mindre økning, fra 84,6 år i 2023 til 88,3 i 2050 (altså 3,7 år). Fordi utviklingen i dødelighet er usikker, har vi alternativer for større og mindre økning i forventet levealder. I høyalternativet øker forventet levealder for menn med 7 år frem til 2050, og med 5,9 år for kvinner. I lavalternativet øker forventet levealder med 2 år for menn og med 1,3 år for kvinner.

Figur 3.2 Forventet levealder ved fødsel for men (blå) og kvinner (rød), registrerte tall 2000-2023 og fremskrevne tall 2024-2100 i tre alternativer

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 3.3 Gjenstående forventet levealder ved alder 50, 60, 70, 80 og 90 for menn (blå) og kvinner (rød), registrerte tall 2000-2023 og framskrevne tall 2024-2060, hovedalternativet

Kilde: Statistisk sentralbyrå

En av grunnene til at den fremskrevne levealderen ved fødsel forventes å øke er en økning i gjenstående levealder i de høyeste aldersgruppene. I figur 3.3 ser vi utviklingen i gjenstående levealder for den eldre befolkningen i Norge. Ifølge hovedalternativet vil for eksempel gjenstående levealder for både menn og kvinner på 90 år øke med over 1 (5 år resp. 5,7 år) år frem til 2050.

4. Inn- og utvandring

I dette kapitlet beskrives utviklingen av inn- og utvandring til og fra Norge kort, og forutsetningene for inn- og utvandring brukt i BEFINN-modellen i befolkningsframskrivingene forklares i korte trekk. I de nasjonale befolkningsframskrivingene er innvandringer og utvandringer estimert hver for seg. Nettoinnvandring er differansen mellom de to. Fremtidig innvandring fremskrives ved en modell, men fremtidig utvandringssannsynligheter er basert på observert utvandring i perioden 2012-2019. Modellen, forutsetninger og resultater er diskutert i mer detalj i kapittel 7 i hovedrapporten på engelsk (Thomas og Tømmerås 2024). For både innvandring og utvandring er land delt inn i tre grupper (se boks 4.1).

4.1. Datagrunnlag

Data på inn- og utvandring fra Norge er fra Statistisk sentralbyrås befolkningsstatistikk. Hvis noen flytter til og fra Norge i det samme kalenderåret (eller motsatt) blir ingen av disse hendelsene registrert ettersom befolkningsframskrivingene baserer seg på endringer mellom år. Dette påvirker ikke nettoinnvandringstallene, men både inn- og utvandringstallene vil være noe lavere i framskrivingene enn i de som er publisert av Statistisk sentralbyrå. Dette gjelder særlig for personer fra EU-land, altså landgruppe 1 og 2 i våre framskrivinger, som beveger seg fritt over landegrensene.

Innvandringsframskrivingene benytter seg også av data fra andre kilder enn befolkningsstatistikk. Dette er beskrevet mer i detalj i hovedrapporten (Thomas og Tømmerås 2024). Modellen benytter også tall fra FNs befolkningsframskrivinger. For landgruppe 1 og 2 brukes også BNP-tall fra Verdensbanken og tall for arbeidsledighet fra SSB, OECD og Eurostat. For landgruppe 3 estimeres fremtidig innvandring til Norge med hjelp av hvor mange fra hver landgruppe som allerede bor i Norge, en såkalt nettverkseffekt.

Boks 4.1 Landgrupper

Vi har delt opp land i tre grupper. Selv om det er store forskjeller innad i gruppene, er det også visse likheter.

Landgruppe 1 inneholder alle vest-europeiske land, altså land som var EU-medlemmer før utvidelsen i 2004, EØS- og EFTA-medlemsland samt USA, Canada, Australia og New Zealand. Personer fra disse landene har en relativt lik demografisk utvikling når vi ser på fruktbarhet og migrasjon. I tillegg er det ingen eller få begrensninger for individer fra disse landene med tanke på opphold og arbeid i Norge.

Landgruppe 2 inneholder de 11 nye EU-landene i Øst-Europa (EU-medlem i 2004 eller senere): Estland, Latvia, Litauen, Polen, Tsjekkia, Slovakia, Ungarn, Slovenia, Kroatia, Bulgaria og Romania. Migrasjon fra disse landene bidro sterkt til innvandringstoppen i Norge fra 2007-2016. I tillegg er det disse 11 landene som har den største inntektsforskjellen relativt til Norge, og den forventede demografiske utviklingen er ulik andre deler av EU (blant annet lavere fruktbarhet og befolkningsnedgang). Som med andre EU-borgere har personer i denne gruppen rett til å bo, jobbe og studere i Norge.

Landgruppe 3 består av resten av verden. Dette er resten av Øst-Europa, Afrika, Asia (inkludert Tyrkia), Sør- og Sentral-Amerika og Oseania (ekskludert Australia og New Zealand). Personer fra disse landene må ha visum for å bo å jobbe i Norge. Denne gruppen har store ulikheter og er gruppert hovedsakelig for enkelthetens skyld.

Boks 4.2 Innvandring, innvandrere og andre begreper

I befolkningsframskrivingene – og i SSBs statistikk for øvrig – er en innvandrer definert som en person som er født i utlandet med to utenlandsfødte foreldre og fire utenlandsfødte besteforeldre, og som er registrert bosatt i Norge.

Innvandring er tallet på flyttinger til Norge i løpet av en periode, uavhengig av innflytternes fødeland og statsborgerskap. For eksempel inkluderer innvandringen til Norge i løpet av et kalenderår 8 000-10 000 norske statsborgere. De fleste av disse er født i Norge og regnes derfor ikke som innvandrere.

På samme måte er *utvandring* tallet på flyttinger fra Norge i løpet av en periode, for eksempel ett år.

Nettoinnvandring tilsvarer forskjellen mellom antall innvandring til og utvandring fra landet i en periode.

Norskfødte med to innvandrerforeldre er personer som er født i Norge med to foreldre som er født i utlandet, og som i tillegg har fire besteforeldre som er født i utlandet.

Når vi deler inn innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre etter de tre landgruppene, bruker vi *landbakgrunn*, og ikke for eksempel statsborgerskap eller hvilket land de reiste til Norge fra. Landbakgrunn konstrueres med utgangspunkt i informasjon om fødeland. For innvandrere er dette (med få unntak) eget fødeland. For norskfødte med to innvandrerforeldre brukes morens fødeland.

I befolkningsframskrivingene framskriver vi befolkningen fra et årsskifte til det neste. Dette medfører at personer som flytter inn og ut av landet – eller omvendt – i løpet av et år, ikke regnes med i befolkningsframskrivingenes tall for inn- og utvandring. Vi kaller disse for *flergangsmigranter*. Når vi fjerner flergangsmigrantene, slik vi har gjort, blir det altså litt færre inn- og utvandring enn det som vanligvis publiseres i befolkningsstatistikken. Tallene for nettoinnvandring er derimot sammenliknbare.

4.2. Økonometrisk modell

Modellen følger tilnærmingen til Cappelen og Skjerpen (2014). I likhet med de nasjonale befolkningsframskrivingene i 2020 og 2022, deles befolkningen i hver landgruppe opp i tre aldersgrupper, 0-14, 15-39 og 40+ (Skjerpen and Tønnesen 2021). En av grunnene til dette er at de fleste migranter tilhører typisk aldersgruppe 2. Vi forventer også endringer i alderssammensetningen for opprinnelseslandene, og endringen i befolkningsstrukturen i andre land kan trolig påvirke størrelsen på innvandringen til Norge i de kommende tiårene. Ifølge FN vil en større andel i landgruppe 1 og 2 bestå av personer i den eldste aldersgruppen, som frem til nå har hatt lav migrasjonssannsynlighet. I modellen brukes BNP og aldersstrukturer for alle landgrupper, arbeidsledighet for landgruppe 1 og 2 og nettverkseffekt for landgruppe 3. Grundigere gjennomgang av variablene som benyttes for å beregne de ulike gruppernes migrasjonssannsynlighet er beskrevet i kapittel 7 i Thomas og Tømmerås (2024), som resulterer i et hovedalternativ og i lav- og høyalternativer for innvandring til Norge.

4.3. Krigen i Ukraina

Grunnet krigen i Ukraina gjør vi som i framskrivingene 2022, noen ad hoc-justeringer for de tre innvandringsalternativene for landgruppe 3 – gruppen Ukraina tilhører. Utlendingsdirektoratet (UDI) lager en rekke potensielle scenarioer for 2024, med lav, hoved og høy-alternativer (UDI 2024). Disse scenarioene er utarbeidet av UDI i samarbeid med Politiets utlendingsenhet (PU), Landinfo, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB), Forsvarsdepartementet og Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi). Siden januar 2024 har scenarioene blitt oppdatert månedlig og er et uttrykk for arbeidsgruppenes beste vurdering av offentlig tilgjengelig informasjon om krigen, situasjonen i Ukraina, situasjonen i andre europeiske land og trender i antall personer som søker beskyttelse i Norge på det tidspunktet. De nasjonale befolkningsframskrivingene for 2024 benytter UDI-scenarioene for å veilede våre kortsiktige innvandringsforutsetninger for landgruppe 3, som Ukraina er medlem av. Mer spesifikt benytter vi UDIs vurdering basert på situasjonen per 9. april

2024 (UDI 2024). Denne vurderingen var den nyeste versjonen på tidspunktet for produksjonen av årets innvandringsforutsetninger.

UDIs hovedscenario antydde at omtrent 20 000-40 000 ukrainske flyktninger kunne ankomme innen utgangen av 2024. Basert på situasjonen per 9. april 2024 var deres vurdering at antallet ville være nærmere den nedre enden av dette intervallet. UDI (2024) bemerket også nedgangen i antall ukrainere som søker beskyttelse i Europa de siste månedene, til tross for at det har vært liten forbedring i situasjonen i Ukraina. Antallet søknader i Norge hadde vært synkende siden oktober 2023, og antallet søknader i de første 13 ukene av 2024 var 44 prosent lavere enn i samme periode i 2023 (UDI 2024). Nedgangen i søknader til Europa som helhet kan indikere en lavere preferanse eller evne til å forlate Ukraina blant de som fortsatt er der. I norsk kontekst bemerket UDI (2024) også at den spesielt sterke nedgangen i søknader kan reflektere regjeringens innføring av strengere velferdstiltak og krav. Antallet søknader til de andre nordiske landene har ikke fulgt den samme nedgangen som vi har vært vitne til i Norge så langt i år. Selv om UDI ikke gir scenarioer for ankomster utover 2024, var konsensus blant deres eksperter at krigen vil bli langvarig.

Vår ad hoc-justering i hovedalternativet er at det legges til 20 000 innvandringer fra landgruppe 3 i 2024, etterfulgt av ytterligere 10 000 i 2025 (30 000 over to år). Selv om UDI-vurderingen antyder at den nåværende situasjonen tilsvarer den nedre delen av intervallet på 20 000-40 000, begrenser vi vår justering til 20 000 på grunn av den sterke nedgangen i søknader de siste månedene, og fordi tallene må reflektere det faktum at folk ikke kan innvandre og utvandre i samme kalenderår i framskrivingsmodellen. I stedet må vi gi en netto tilnærming (dvs. trekke fra mulig retur og videre migrasjon) hvert år vi foretar justeringer. Tillegget på 10 000 innvandringer fra landgruppe 3 i 2025 i hovedalternativet gjenspeiler en ekstrapolering av diskusjonen ovenfor. Vi følger antagelsen om at toppen av flyktingestrømmene er passert, at søknadene er i nedgang og at Norge er relativt mindre attraktivt som destinasjon enn før, samtidig som krigen sannsynligvis vil fortsette en stund.³

I vårt lavalternativ inkluderer vi ytterligere 5 000 brutto innvandringer i 2024 fra landgruppe 3, et tall som er basert på det omtrentlige antallet søknader mottatt så langt, mens høyalternativet inkluderer ytterligere 30 000 brutto innvandringer i 2024, etterfulgt av 25 000 i 2025 og 10 000 i 2026. Gitt nedgangen på 44 prosent i søknader hittil i år sammenlignet med året før, valgte vi å justere høyalternativet i 2024 til det omtrentlige antallet registrerte ankomster i 2023. Totalt, frem til 2027, inkluderer ad hoc-justeringene til høyalternativet ytterligere 65 000 innvandringer. Dette totale tillegget representerer det samme som de registrerte innvandringsstrømmene fra Ukraina observert i løpet av 2022 og 2023. Ad hoc-justeringene til lav-, hoved- og høyalternativene antar implisitt både størrelsen og varigheten på flyktingestrømmene fra Ukraina. Disse antakelsen medfører stor usikkerhet.

4.4. Returnigrasjon

Hvert år returnerer det personer til Norge med norsk bakgrunn. Denne gruppen inkluderer også personer som er født i Norge, som har innvandrerforeldre. Forutsetninger for fremtidig innvandring for denne gruppen er basert på registerdata for innvandringsmønsteret fra det siste tiåret, men inkluderer også en marginal økning frem mot 2100. I hovedalternativet framskrives innvandringen av personer med innvandrer bakgrunn til å øke fra 5 700 i 2023 til 6 100 i 2050 og 7 000 i 2100. Høy- og lavalternativene er 2 000 personer høyere/lavere enn hovedalternativet.

³ UDI publiserte et nytt medium scenario for antall flykninger som kommer fra Ukraina. I det nye scenarioet er antallet nedjustert til 15 000 - 35 000 ankomster i løpet av 2024.

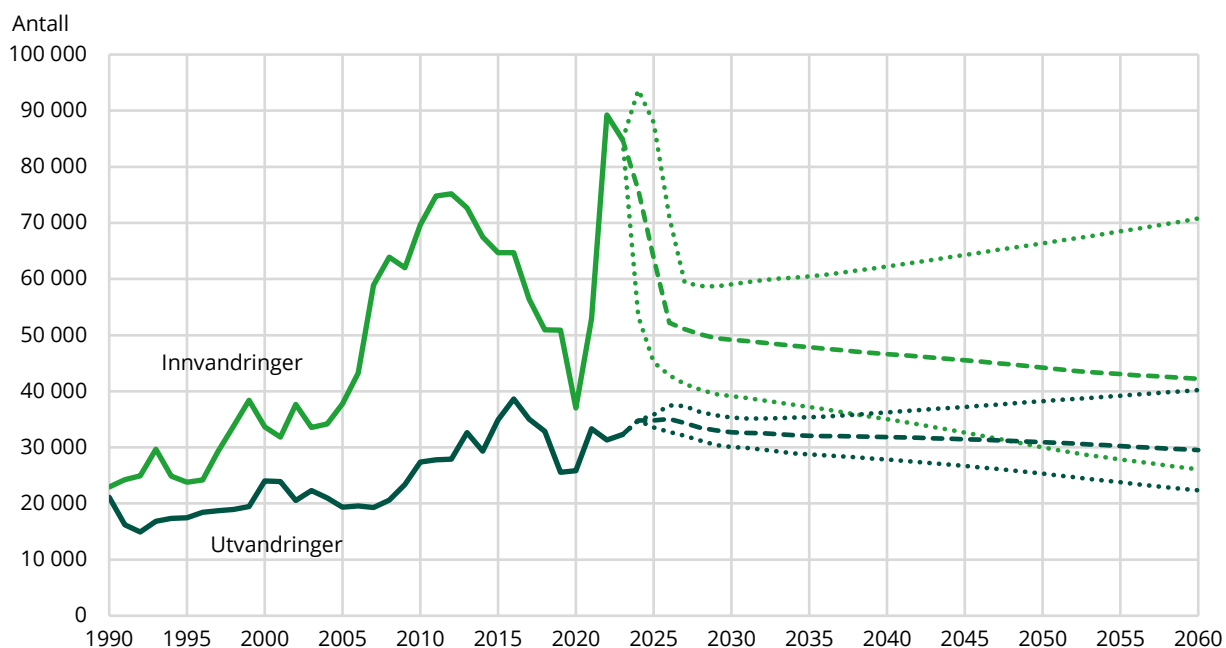
4.5. Utvandring

Utvandring regnes ut ved å bruke utvandringssannsynligheter fra registerdata fra perioden 2012-2019 for ulike aldersgrupper, innvandringsgrupper og etter botid i Norge. Vi har ekskludert pandemiårene, da vi ikke regner disse årene som representative for migrasjonsmønsteret. Sannsynligheten for utvandring er signifikant høyere for innvandrere enn for deres norskfødte barn, og utvandringssannsynligheten tenderer å synke med botid i Norge. Personer som tilhører majoritetsbefolkningen har den laveste utvandringssannsynligheten. Landgruppe 1 har høyest utvandringssannsynlighet, mens landgruppe 3 har lavest utvandringssannsynlighet blant innvandrere i Norge. Ettersom innvandring ett år fører til økt utvandring i påfølgende år, vil utvandringsantallet avhenge av antallet innvandrere. Utvandring har derfor bare ett alternativ (hovedalternativet).

4.6. Forutsetninger for internasjonal migrasjon

Figur 4.1 viser de forventede inn- og utvandringene i tre alternativer. For innvandring antar vi en nedgang de første årene i hovedalternativet til 76 000 innvandringer i 2024 (lav 53 000, høy 94 000) og 64 000 i 2025 (lav 45 000, høy 88 000). Selv om disse tallene er lavere enn de observerte nivåene i 2022 og 2023, er de høye sett fra et historisk perspektiv og inkluderer de Ukraina-relaterte ad hoc-justeringene nevnt i avsnitt 4.3. Deretter antas den årlige innvandringen til Norge i hovedalternativet å gradvis reduseres til rundt 50 000 i 2030 (lav 40 000, høy 60 000), 45 000 i 2050 (lav 30 000, høy 65 000) og 40 000 i 2100 (lav 15 000, høy 90 000).

Figur 4.1 Inn- og utvandring, registrerte tall 1990-2023 og fremskrevne tall 2024-2060 i tre alternativer¹

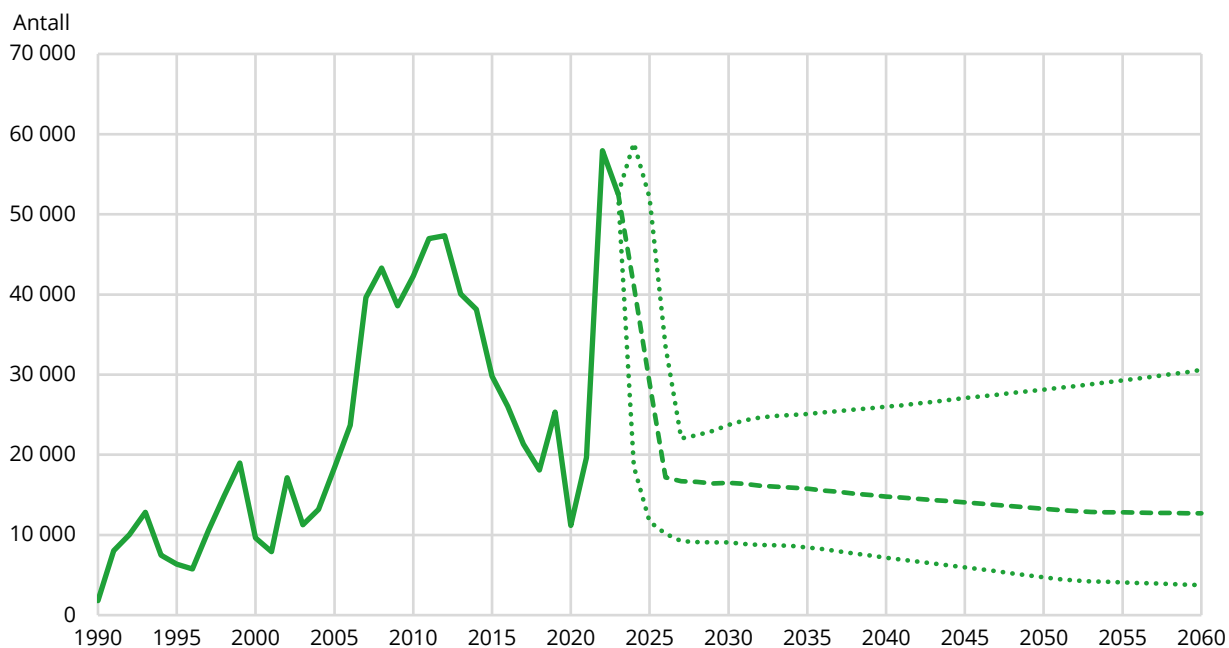
¹ Ekskluderer personer som både inn- og utvandrer i samme kalenderår. Alternativene er hovedalternativet (MMM), høy innvandring (MMH) og lav innvandring (MML).

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Nettoinnvandring

Figur 4.2 viser den forventede nettoinnvandringen i hovedalternativet, samt i alternativene med lav og høy innvandring. Nettoinnvandringen forblir positiv gjennom hele framskrivingsperioden i alle tre alternativer, selv om størrelsene varierer betydelig. Nettoinnvandringen i hovedalternativet er 41 000 i 2024 og 29 000 i 2025, hvorpå den i hovedsak stabiliserer seg på rundt 13 000 per år fra 2050 og utover.

Figur 4.2 Nettoinnvandring, registrerte tall 1990-2023 og fremskrevne tall 2024-2060, i tre alternativer¹

¹ Alternativene er hovedalternativet (MMM), høy innvandring (MMH) og lav innvandring (MML).

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Referanser

- Cappelen, Å. & Skjerpen, T. (2014). The effect on immigration of changes in regulations and policies: A case study. *Journal of Common Market Studies* 52(4): 810-25
- Eurostat (2023). *EUROPOP2023 - Population projections at national level (2022-2100)*. Luxembourg: Eurostat. Tilgjengelig ved: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/population-demography/population-projections/database>
- FN (2022). *World population prospects 2022*. New York: United Nations Department of Economic and Social Affairs, Population division. Tilgjengelig ved: <https://population.un.org/wpp/>
- Janssen, F., Bardoutsos, A., El Gewily, S., et al. (2021). Future life expectancy in Europe taking into account the impact of smoking, obesity, and alcohol. *Elife* 10: e66590
- NAV (2024). Alderspensjon Statistikk pr. 31.mars 2024. Tilgjengelig ved: www.nav.no/no/nav-og-samfunn/statistikk/pensjon-statistikk/alderspensjon
- Skjerpen, T. & Tønnessen, M. (2021). Using future age profiles to improve immigration projections. *Population studies*, 75(2): 255-267
- Syse, A., Kumar, B.N., Næss, Ø., et al. (2016). Differences in all-cause mortality between immigrants and the host population in Norway. *Demographic Research* 34(22): 615-56
- Syse, A., Dzamarija, M. T., Kumar, B. N., et al. (2018). An observational study of immigrant mortality differences in Norway by reason for migration, length of stay and characteristics of sending countries. *BMC Public Health* 18: 508
- Thomas, M.J. & Tømmerås, A.M. (2024). Norway's 2024 national population projections: Results, methods, and assumptions. *Reports 2024/19*, Statistics Norway
- UDI (2024). Tre ulike scenarier for antall fordrevne fra Ukraina. Online at: <https://www.udi.no/statistikk-og-analyse/statistikknotater/tre-ulike-scenarier-for-antall-flyktninger-fra-ukraina/>

Vedlegg A: Beskrivelse av landgruppe

Landgruppe 1: Sverige, Danmark, Finland, Island, Færøyene, Grønland, Storbritannia, Irland, Isle of Man, Kanaløyene, Nederland, Belgia, Luxemburg, Tyskland, Frankrike, Monaco, Andorra, Spania, Portugal Gibraltar, Malta, Italia, Den hellige stol, San Marino, Sveits, Liechtenstein, Østerrike, Hellas, Kypros, Canada, USA, Bermuda, Australia og New Zealand.

Landgruppe 2: Estland, Latvia, Litauen, Polen, Tsjekkia, Slovakia, Ungarn, Romania, Bulgaria, Slovenia og Kroatia.

Landgruppe 3: Alle gjenværende land, altså landene i Afrika, Sør- og sentral Amerika, Karibien, Asia (Kypros ekskludert), Oceania (ekskludert Australia og New Zealand) og alle ikke-EU land i Øst-Europa er inkludert i denne gruppen. Statsløse er også i denne gruppen.

SSBs omfattende klassifikasjoner av landgrupper og statsborgerskap finnes her:

<https://www.ssb.no/klass/klassifikasjoner/91/om>.

Noen aggregeringer er nødvendig for å få landgruppene som brukes i framskrivingene:

Landgruppe 1 = G00 + G11 + G12 + G14 + G15

Landgruppe 2 = G13

Landgruppe 3 = G2 + G9

Figurregister

Figur 1.1	En oversikt over forutsetningene og befolkningsutviklingen for Norge, registrerte og framskrevne tall i tre alternativer	8
Figur 1.2	En sammenlikning av antallet eldre versus barn og unge, registrerte tall for 1900-2024 og framskrevne tall for 2025-2100.....	9
Figur 1.3	Årlig befolkningsvekst i Norge, registrerte tall 1960-2023 og framskrevne tall 2024-2060 i tre alternativer	11
Figur 1.4	Befolkningsvekst, nettoinnvandring og fødselsoverskudd, registrerte tall 1980-2023, framskrevne tall 2024-2060, hovedalternativet (MMM) ¹	12
Figur 1.5	Fødselsoverskudd og nettoinnvandring, registrerte tall 1900-2023 og framskrevne tall 2024-2060 i tre alternativer	13
Figur 1.6	Befolkningsvekst i prosent, registrert 1980-2021 og framskrevet 2022-2060 for resten av verden, registrert 1980-2023 og framskrevet 2024-2060 for Norge.....	13
Figur 1.7	Befolkningen etter alder, registrerte tall 1980-2024 og framskrevne tall 2025-2060, hovedalternativet (MMM)	14
Figur 1.8	Forsørgerbrøken totalt, for eldre og for unge, med registrerte tall 1900-2024 og framskrevne tall 2025-2060, hovedalternativet (MMM) ¹	15
Figur 1.9	Antallet barn og unge i fire aldersgrupper og antallet eldre i to aldersgrupper, registrerte tall 1950-2024 og framskrevet 2025-2060, hovedalternativet (MMM).....	16
Figur 1.10	Forsørgerbrøken totalt, for eldre og for unge, med registrerte tall 1900-2024 og framskrevne tall 2025-2060, hovedalternativet (MMM)	17
Figur 1.11	Forsørgerbrøken for unge og eldre, registrerte tall 1950-2024 og framskrevne tall 2025-2060, i tre alternativer	18
Figur 1.12	Forsørgerbrøken for eldre, registrerte tall 2000-2021 og framskrevne tall 2022-2060 for utvalgte deler av verden og registrerte tall 2000-2024 og framskrevne tall 2025-2060 for Norge	18
Figur 1.13	Andel (øverst) og antall (nederst) av befolkningen som tilhører de øvre aldersgruppene, registrerte tall 2000-2024 og framskrevne tall 2025-2060, i tre alternativer.....	19
Figur 1.14	Aldersfordelingen i befolkningen for utvalgte år, registrerte og framskrevne tall, hovedalternativet (MMM)	20
Figur 1.15	Befolkningspyramider, registrert 1980 og 2024, framskrevet 2050 i tre alternativer	21
Figur 1.16	Befolkningen i tre grupper etter innvandringsbakgrunn, registrerte tall 1980-2024 og framskrevne tall 2025-2060, hovedalternativet (MMM)	22
Figur 1.17	Innvandrere i Norge etter alder, registrerte tall 2024 og framskrevne tall for 2050, 2075 og 2100, hovedalternativet (MMM).....	22
Figur 1.18	Antall i befolkningen som er 70 år eller eldre etter innvandringsbakgrunn, registrerte tall for 2024 og framskrevne tall for 2025-2060, hovedalternativet (MMM).....	23
Figur 1.19	Norskfødte barn med to utenlandskfødte foreldre i Norge etter alder, registrerte tall for 2024 og framskrevne tall for 2050, 2075 og 2100, hovedalternativet (MMM)	23
Figur 1.20	Framskrevet befolkning fra 2018, 2020, 2022 og 2024.....	24
Figur 1.21	Befolkningen i Norge, registrerte tall 2000-2024 og framskrevne 2025-2060 for SSB, FN og Eurostat	25
Figur 1.22	Befolkningsvekst i absolutte tall, registrerte (sort linje) og framskrevne tall 2005-2022, hovedalternativet.....	26
Figur 2.1	Samlet fruktbarhetstall for Norge, 1970-2023	27
Figur 2.3	Samlet fruktbarhetstall i de nordiske landene, 1980-2023	28
Figur 2.4	Samlet fruktbarhetstall i Norge, registrerte tall 1990-2023 og framskrevne tall 2024-2060, i tre alternativer	29
Figur 2.5	Samlet fruktbarhetstall i Norge etter landgruppe, registrerte tall 2009-2023 og framskrevet 2024-2060, hovedalternativet (MMM).....	29

Figur 3.1	Framskrevet forventet levealder for menn og kvinner, registrerte tall 2000-2023 og framskrevne tall 2024-2100, hovedalternativet (MMM)	31
Figur 3.2	Forventet levealder ved fødsel for men (blå) og kvinner (rød), registrerte tall 2000-2023 og framskrevne tall 2024-2100 i tre alternativer	32
Figur 3.3	Gjenstående forventet levealder ved alder 50, 60, 70, 80 og 90 for menn (blå) og kvinner (rød), registrerte tall 2000-2023 og framskrevne tall 2024-2060, hovedalternativet.....	32
Figur 4.1	Inn- og utvandring, registrerte tall 1990-2023 og framskrevne tall 2024-2060 i tre alternativer.....	36
Figur 4.2	Nettoinnvandring, registrerte tall 1990-2023 og framskrevne tall 2024-2060, i tre alternativer.....	37

Tabellregister

Tabell 1.1	Befolkningsframskrivingene 2024. Nøkkeltall ved ulike forutsetninger	10
Tabell 1.2	Eldre i ulike aldersgrupper i antall og prosent, registrerte og framskrevne tall for utvalgte år i tre alternativer	15
Tabell 1.3	Framskrivingen i 2022, sammenlikningen av framskrevne og registrerte tall 2022 og 2023	26